

RP 102/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av miljöskyddslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att miljöskyddslagen ändras.

Syftet med propositionen är att till behövliga delar genomföra Europaparlamentets och rådets förordningar som gäller fluorerade växthusgaser och ämnen som bryter ned ozonskiktet.

Enligt propositionen ska systemet för certifiering av personer och verksamhetsutövare i miljöskyddslagen anpassas på det sätt som förutsätts i förordningarna. Det föreslås att EU-lagstiftningen kompletteras med nationell lagstiftning som gäller kompetenser hos verksamhetsutövers ansvariga och skyldigheten för branscher att utse en ansvarig.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2025.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Beredningen av EU-rättsakterna.....	4
1.3 Beredningen av regeringens proposition	5
2 EU-författningarnas mål och huvudsakliga innehåll.....	5
3 Nuläge och bedömning av nuläget	6
4 Förslagen och deras konsekvenser	8
4.1 De viktigaste förslagen	8
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	8
4.2.1 Inledning.....	8
4.2.2 Konsekvenser för företag.....	11
4.2.3 Konsekvenser för de privata hushållen.....	13
4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna och statsfinanserna	14
4.2.5 Miljökonsekvenser.....	15
4.2.6 Proportionalitetsprövning av de ändrade kraven på yrkeskvalifikationer	15
5 Alternativa handlingsvägar.....	16
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	16
5.2 Utländsk lagstiftning och andra förfaranden som tillämpas utomlands	17
6 Remissvar	17
6.1 Inledning.....	17
6.2 Kompetenskrav och övergångsbestämmelsen	17
6.3 Kompetensregister och offentlig informationstjänst	18
6.4 Lämnande av uppgifter om fluorerade växthusgaser.....	18
6.5 Tillsynsmyndigheter	18
6.6 De huvudsakliga konsekvenserna.....	19
6.7 Övriga kommentarer.....	19
7 Specialmotivering.....	19
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	23
9 Ikraftträdande	23
10 Genomförande och uppföljning.....	23
11 Förhållande till andra propositioner	23
11.1 Genomförandeåtgärder som ska vidtas separat	23
11.2 Förhållande till konsumentskyddslagstiftningen	23
11.3 Förhållande till budgetpropositionen.....	24
12 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning.....	24
12.1 Näringsfrihet	24
12.2 Skyddet av personuppgifter	25
12.3 Bemyndiganden	27
12.4 Ålands behörighet.....	27
LAGFÖRSLAG.....	28
Lag om ändring av miljöskyddslagen.....	28
BILAGA.....	34
PARALLELLTEXT	34

Lag om ändring av miljöskyddslagen.....	34
---	----

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Syftet med propositionen är att genomföra Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014, nedan *F-gasförordningen*, och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/590 om ämnen som bryter ned ozonskiktet och om upphävande av förordning (EG) nr 1005/2009, nedan *ozonförordningen*. Förordningarna trädde i kraft den 11 mars 2024. Medlemsstaterna ska anpassa de nationella certifieringssystemen för personer och verksamhetsutövare, utfärda föreskrifter om tillsyn, utvidgat producentansvar för elektrisk och elektronisk utrustning och om påföljder.

Enligt europeiska klimatlagen (EU) 2021/1119 ska växthusgasutsläppen i EU minskas med 55 procent fram till år 2030 och klimatneutralitet ska uppnås senast 2050. För att uppnå dessa mål måste ännu effektivare åtgärder vidtas också för att minska utsläppen av F-gaser och ämnen som bryter ned ozonskiktet. Därtill innehåller den internationella miljökonventionen Montrealprotokollet reglering om såväl ämnen som bryter ned ozonskiktet som fluorerade kolväten, nedan *HFC-föreningar*. I EU har begränsningarna i Montrealprotokollet genomförts med ozon- och F-gasförordningarna.

I den gällande miljöskyddslagen förutsätts certifiering av personer och verksamhetsutövare i bredare omfattning än i den hävda F-gasförordningen. Största delen av dessa krav ingår i den nya F-gasförordningen. I enlighet med propositionen bevaras dessa nationella kompletterande krav delvis så som redogörs nedan i avsnitten 4.1 och 7.

1.2 Beredningen av EU-rättsakterna

Europeiska kommissionen, nedan *kommissionen*, publicerade den 5 april 2022 [ett förslag till F-gasförordningen](#) ([konsekvensbedömning](#)) och [ett förslag till ozonförordning](#) ([konsekvensbedömning](#)). Statsrådet gav ett meddelande om dessa till riksdagen med skrivelserna [U 46/2022 rd](#) och [U 45/2022 rd](#). I riksdagen behandlades ärendena av miljöutskottet och stora utskottet. Statsrådet ansåg att målen i F-gasförordningen var värda att understödjas. Statsrådet understödde att utsläppande av HFC-föreningar på marknaden begränsas och att användningen av F-gaser helt förbjuds för vissa användningsändamål, dock med beaktande av de tekniska möjligheterna och kostnadseffektiviteten. Statsrådet ansåg att det var motiverat att utvidga utbildningen och certifieringen till personer och verksamhetsutövare som behandlar alternativa köldmedier. Statsrådet understödde att verksamhetsutövarnas rapporteringsskyldighet utvidgas också till övervakning och åtgärder som syftar till att stävja olaglig handel. Statsrådet ansåg att den rättsliga grunden för förslaget är adekvat. Statsrådet ansåg att också ozonförordningen är värd att understöda.

Förslaget till förordning behandlades i rådets miljöarbetsgrupp mellan den 13 juni 2022 och den 27 mars 2023. Europaparlamentet godkände sitt betänkande om F-gasförordningen ([A9-0048/2023](#)) och ozonförordningen ([A9-0050/2023](#)) den 7 mars 2023.

F-gasförordningen och ozonförordningen publicerades i EU:s Officiella tidning den 20 februari 2024 och trädde i kraft den 11 mars 2024.

1.3 Beredningen av regeringens proposition

Propositionen har beretts vid miljöministeriet. Då behandlingen av F-gasförordningen och ozonförordningen började i rådet sammanställdes en omfattande bakgrundsgrupp, som utgjordes av företag från olika användarsektorer, branschorganisationer, utbildningsanordnare och myndigheter. Samma bakgrundsgrupp hördes också i beredningen av propositionen. Remissförfarandet ordnades mellan den 18 april och den 31 maj 2024. Ett sammandrag av de mottagna remissvaren finns nedan i avsnitt 6. Beredningsunderlaget för denna proposition är tillgängligt i den offentliga tjänsten på adressen [Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 17 kap. i miljöskyddslagen – Miljöministeriet](#), kod YM002:00/2024.

2 EU-författningarnas mål och huvudsakliga innehåll

Målet med F-gasförordningen är att minska utsläppen av fluorerade växthusgaser. Förordningen innehåller bestämmelser bland annat om utsläppande av HFC-föreningar på marknaden, förebyggande av utsläpp av F-gaser, rapportering och om certifieringen av personer och verksamhetsutövare. Ett ytterligare mål är att effektivisera övervakningen och myndigheternas samarbete i förebyggandet av olaglig handel och uppmuntra medlemsstaterna att införa en administrativ påföljdsavgift, så att det är möjligt att ingripa effektivt och proportionerligt också i små överträdelser.

Syftet med ozonförordningen är att minska utsläppen av ämnen som bryter ned ozonskiktet och säkerställa att förpliktelserna i Montrealprotokollet fullgörs genom att effektivisera genomförandet och förbättra uppföljningen.

Den rättsliga grunden för F-gas- och ozonförordningarna utgörs av artikel 192.1 (miljö) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, vilken möjliggör nationella åtgärder som är striktare än förordningen för att skydda miljön. I enlighet med artikel 10.4 i F-gasförordningen kan medlemsstaterna inrätta ytterligare program för certifiering och utbildning avseende annan utrustning och andra aktiviteter än de som avses i F-gasförordningen.

I artikel 32 i F-gasförordningen definieras förutsättningarna för utövande av delegering. Kommissionen ges befogenhet att tills vidare anta delegerade akter om utestängning av viss användning från kvotsystemet för HFC-föreningar i enlighet med besluten i Montrealprotokollet, om volymen på kvoterna för HFC-föreningar eller om kvotsystemets funktion vid allvarliga marknadsstörningar eller vid situationer där tillämpningen av förordningen leder till icke-önskade konsekvenser och där ändring av bilagorna till förordningen om Montrealprotokollet så förutsätter. En delegerad akt kan också ges om infångnings- och märkningskraven för utrustning och produkter, åtgärder för att bekämpa olaglig handel och komplettering av förordningen, när det handlar om handel med stater som inte är partier i Montrealprotokollet. I ozonförordningen finns motsvarande bestämmelser i artikel 29 och de gäller ändringen av bilagorna till förordningen eller rapporteringskraven om Montrealprotokollet så förutsätter, förlängning av undantag som gäller kritisk användning av haloner vid behov, åtgärder för att bekämpa olaglig handel, komplettering av förordningen om det handlar om handel med stater som inte är parter i Montrealprotokollet och om utvidgande av kraven på tillvaratagande till nya produkter.

Europeiska parlamentet eller rådet kan när som helst återkalla en delegering av befogenhet. Ett beslut om återkallelse påverkar inte giltigheten för delegerade akter som redan gäller. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Det nationella genomförande som F-gas- och ozonförordningarna förutsätter ingår i miljöskyddslagen. I 17 kap. i den finns det bestämmelser om hur kompetensen för personer och verksamhetsutövare visas, läckagekontroll, överlämnande av uppgifter om F-gaser och myndighetens anmälningsskyldighet. I 21–24 a § i lagen finns det bestämmelser om den behöriga tillsynsmyndigheten, tillsynsmyndigheterna och marknadstillsynsmyndigheten. Det finns bestämmelser om påföljder i miljöskyddslagens 225 §. Statsrådets förordning om kompetenskrav för den som hanterar anordningar som innehåller fluorerade växthusgaser eller ämnen som bryter ned ozonskiktet (766/2016), nedan *serviceförordningen*, har utfärdats med stöd av miljöskyddslagen. Den innehåller bestämmelser om detaljer i anknytning till ansvariga hos verksamhetsutövare och personalens kompetenskrav och certifiering av kompetens, nödvändiga anordningar samt kontroller av anordningar och servicejournaler.

De nationella bestämmelserna om certifieringen är mer omfattande än vad den hävda F-gasförordningen och den hävda ozonförordningen förutsätter. Dessa nationella krav gäller certifiering av personer som behandlar mobil utrustning, certifiering av verksamhetsutövare inom verksamhetsområden där EU-rättsakten inte förutsätter det samt den krävda certifieringen för den ansvarige hos en verksamhetsutövare. Dessa krav som går längre än EU-regleringen är behövliga med tanke på miljöskyddet, eftersom läckage av köldmedier från mobil utrustning i allmänhet är större än från stationär utrustning, varvid kompetent och regelbunden service är synnerligt viktigt. En certifierad ansvarig är en väsentlig förutsättning för att säkerställa att installationsföretagen bedriver ändamålsenlig verksamhet. Krav på certifiering av den ansvarige hos verksamhetsutövaren har framförts i Finland redan före EU:s första F-gasförordning, som gavs år 2006.

För närvarande får vem som helst installera och underhålla utrustning innehållande naturliga köldmedier som räknas som alternativa köldmedier, såsom pentan och propan, koldioxid och ammoniak. Utrustning innehållande dessa medier är tekniskt sett av annan typ än utrustning innehållande F-gaser. Behandling av dessa kräver ny form av kompetens, så att de inte utgör en arbetssäkerhetsrisk eller äventyrar byggnadernas brandsäkerhet. Centralorganisationen för kylbranschen Kylfirmornas Förbund i Finland rf har redan år 2018 gett ett förslag om att utvidga certifieringskraven till alternativa köldmedier till arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet. Enligt branschens syn borde endast certifierade personer och företag få behandla köldmedier och utrustning och system som innehåller sådana, oberoende av köldmediernas egenskaper.

Finlands miljöcentral är behörig myndighet och marknadstillsynsmyndighet enligt F-gas- och ozonförordningarna och centralen ansvarar i huvudsak för tillsynen enligt 21 § och 24 a § i miljöskyddslagen. Oberoende av den mycket kraftiga tillväxten inom kylbranschen och de ökade och skärpta bestämmelserna, verkar Finlands miljöcentral ännu med samma personalresurser som på 2010-talet och dess möjlighet att övervaka F-gasförordningen är inte tillräcklig. Säkerhets- och kemikalieverket beviljar certifieringar och övervakar också dessa i enlighet med 183 §. Säkerhets- och kemikalieverket tar ut en avgift enligt lagen om avgiftsgrunder för beviljande av certifiering, vilket möjliggjort bättre resurser för att sköta uppgiften.

De allmänna tillsynsmyndigheterna enligt 23 § i miljöskyddslagen utgörs av närings-, trafik- och miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. Miljöskyddsmyndighetens övervakning av F-gas- och ozonförordningarna utgörs i huvudsak av dokumentövervakning, det vill säga granskning av servicejournaler för olika former av stationär kyl- och luftkonditioneringsutrustning. Utifrån servicejournalerna granskas att läckagekontrollerna

utförts och gjorts av en certifierad person. I många kommuner görs kontrollen som kontrollkampanjer. Den kommunala miljöskyddsmyndigheten är också tillsynsmyndighet enligt 24 § i avfallslagen (646/2011), vilken övervakar bland annat den separata avfallsinsamlingen på byggarbetsplatser. För närvarande finns det inte något krav som gäller separat insamling av F-gaser eller ämnen som bryter ned ozonskiktet och den övervakas inte.

Enligt 24 § i miljöskyddslagen övervakar de kommunala hälsoskyddsmyndigheterna, de i konsument säkerhetslagen avsedda tillsynsmyndigheterna och livsmedelstillsynsmyndigheterna var och en inom sitt behörighetsområde efterlevnaden av statsrådsförfordningar som utfärdats med stöd av bestämmelserna i 17 kap. Utifrån denna grund övervakar livsmedelstillsynsmyndigheterna för tillfället stationär kylutrustning i livsmedelslägenheter. I enlighet med livsmedelslagen (297/2021) övervakar den kommunala livsmedelstillsynsmyndigheten i enlighet med den egna tillsynsplanen bland annat uppföljningen av temperaturen i kylutrustning. I detta samband är det möjligt att granska också de uppgifter som F-gasförfordningen förutsätter om läckagekontroller från servicejournalerna för kylutrustningen. I praktiken övervakas servicejournaler dock sällan. Om brister i servicejournalerna upptäcks, meddelas de till den kommunala miljöskyddsmyndigheten, som är den allmänna tillsynsmyndigheten enligt miljöskyddslagen. I enlighet med livsmedelslagen omfattas också kyltransporter av livsmedelstillsynen på samma sätt som till exempel kylutrustning i butiker.

Avfallslagen (546/2022) och statsrådets förordning om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (519/2014), som getts med stöd av lagen, uppfyller kraven på utökat producentansvar i artikel 9 i F-gasförfordningen. Det nuvarande producentansvarssystemet täcker alla kostnader som orsakas av tillvaratagande, återvinning, regenerering och förstöring av köldmedier.

Det utvidgade tillämpningsområdet för F-gasförfordningen förutsätter en ändring av miljöskyddslagen och serviceförfordningen, som utfärdats med stöd av den.

Miljöskyddslagens 17 kap. bör ändras, eftersom certifieringssystemen för verksamhetsutövare och personer ska anpassas till det utvidgade tillämpningsområdet för F-gasförfordningen, det vill säga till ännu mer utrustning och till behandling av alternativa köldmedier till F-gaser. Certifieringen ändras också till tidsbestämd certifiering. Motsvarande ändringar ska göras i serviceförfordningen. Därtill ska företagens skyldighet att överlämna utsläppsuppgifter utvidgas till att gälla alla ämnen i bilagorna I–III till F-gasförfordningen. Preciseringar föreslås för 164 §, som gäller det kompetensregister som administreras av Säkerhets- och kemikalieverket och den offentliga informationstjänsten.

Miljöskyddslagens 225 § innehåller bestämmelser om påföljder för överträdelse av lagen och F-gas- och ozonförfordningarna, vilka ska uppdateras för att överensstämja med de nya förfordningarna. De behövliga ändringarna, inklusive inkludering av eventuella administrativa påföljdsavgifter i miljöskyddslagen, görs senare tillsammans med de andra miljöförfattningarna som ska genomföras på samma gång. De ändringar som är behövliga i strafflagen genomförs i samband med genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1203 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser och om ersättande av direktiven 2008/99/EG och 2009/123/EG (miljöbrottsdirektivet). Utöver detta är det behövligt att i samband med reformen av de nationella avfallsförfattningarna bedöma om statsrådets förordning om avfall 978/2021 borde kompletteras i fråga om separat insamling av isolerande skumplast som rivs från byggnader.

Främst tekniska ändringar, som inte förutsätter nationellt genomförande, har gjorts i ozonförordningen. Regleringen om påföljder i ozonförordningen har ändrats så att den överensstämmer med F-gasförordningen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att 17 kap. i miljöskyddslagen ändras så att den innehåller bestämmelser om ovan avsedda certifiering. Därtill kompletteras 164 § som gäller kompetensregistret och den offentliga tjänsten och 165 § som gäller överlämnande av uppgifter samt fogas nya 162 a § till lagen, som gäller installationsbevis.

Enligt förslaget bevaras det nationella kravet på certifiering för den ansvarige för verksamheten, eftersom en certifierad ansvarig är en väsentlig förutsättning för att säkerställa att installationsföretagen bedriver ändamålsenlig verksamhet. Det föreslås att man bevarar bestämmelsen enligt den nuvarande lagen, vilken är mer omfattande än kraven i F-gasförordningen, om att verksamhetsutövare som behandlar luftkonditioneringsutrustning i fordon och verksamhetsutövare som tar tillvara köldmedier från elektriskt och elektroniskt skrot ska utse en ansvarig. Däremot föreslås att man från den gällande lagen, för att lindra den administrativa bördan för företagen, avlägsnar det nationella kompetenskravet som gäller personer som behandlar kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning och luftkonditioneringsutrustning på båtar och fartyg, vilket inneburit att certifierad personal ska finnas på fartyg. Enligt F-gasförordningen förutsätts inte certifiering av fartygsbesättning, med undantag för behandling av kylväten i intermodala containrar och kylcontainrar. Det ska dock observeras att behandling av fartygsutrustning som motsvarar stationär utrustning förutsätter certifiering och den ska vara föremål för läckagekontroller. Därtill omfattas intermodala containrar och kylcontainrar av skyldigheten att utföra läckagekontroller i enlighet med F-gasförordningen. Underhållet och läckagekontrollen av denna utrustning kan i allmänhet göras systematiskt då fartyget är i en finländsk hamn, varvid certifierade personer inte behövs på fartyget.

I enlighet med F-gasförordningen utvidgas kompetenskraven till att gälla också behandling av alternativa köldmedier i flera användningssektorer. Vid den tidpunkt då denna proposition ges är kommissionens genomförandeförordning inte tillgänglig och därmed står det inte klart om certifiering förutsätts också av personer som behandlar luftkonditioneringsutrustning med alternativa köldmedier i fordon. Genomförandeförordningen ges under hösten 2024 och om den innehåller detta kompetenskrav, är den direkt bindande för Finland.

Det nya nationella kravet om ett installationsbevis som ges för installation av stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning harmonierar praxis med bland annat bestämmelserna om brandskydd. Med installationsbeviset intygar verksamhetsutövaren att utrustningen fungerar säkert och att installationen är förenlig med kraven.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Inledning

Fluorerade växthusgaser används för flera användningsändamål och de nya bestämmelserna har konsekvenser som ökar kostnaderna och den administrativa bördan i flera olika branscher, såsom jordbruket, livsmedelsindustrin, transportbranschen och dagligvaruhandeln och för fastighetsägare och konsumenter. Konsekvenserna kan vara direkta, såsom konsekvenserna av

de utvidgade kompetenskraven och tidsbundenheten för verksamhetsutövare inom kylbranschen eller konsekvenserna av att skyldigheterna att utföra läckagekontroller utsträcks till ny utrustning. De indirekta konsekvenserna utgörs till exempel av uppgång i priset på service av utrustning på grund av den utvidgade certifieringen och repetitionskurserna. Största delen av konsekvenserna orsakas direkt av F-gasförordningen.

Konsekvenserna för företag inom kylbranschen och innehavare av utrustning orsakas direkt av F-gasförordningen. I denna proposition granskas konsekvenserna av det nationella genomförande som F-gasförordningen förutsätter i en utsträckning som gäller certifierade personer och verksamhetsutövare, de aktörer som ordnar utbildning som leder till certifiering och Säkerhets- och kemikalieverket som sköter certifiering samt andra tillsynsmyndigheter.

De huvudsakliga användningssektorerna för fluorerade växthusgasutsläpp har beskrivits i tabell 1. Det finns bestämmelser om skyldigheterna för olika aktörer i F-gasförordningen och i fråga om certifiering också i miljöskyddslagen (tabell 2).

Tabell 1. Huvudsakliga användningssektorer för F-gaser.

Användningssektor						
Kylning	Stationär luftkonditionerings- och värmepump utrustning	Mobil luftkonditionerings utrustning	Skumplast	Drivmedel-lösningsmedel, brandskydd	Användning av SF6-gas	Användning vid tillverkning av andra produkter
hushåll	luftkonditionering inomhus, värmepumpar	landsvägsfordon	enkomponentskum	tekniska aerosoler	elektriska brytare	halvledare
kommersiell användning	kommersiell luftkonditionering	fartyg	polyuretan	astma-inhalatorer	isolerade fönster	aluminiumproduktion
industriell användning	vätskekylare	tåg o.d.	extruderat polystyren (XPS)	lösningsmedel	aluminium- och magnesiumlegeringar	produktion av halogenerade kolväten
transport	värmepumpar			brandskydd		

Tabell 2. Olika aktörers skyldigheter i enlighet med F-gasförordningen och miljöskyddslagen. Förteckningen är inte uttömmande.

Aktör	Uppgift
Innehavare av utrustning	- förebyggande av utsläpp - läckagekontroll och servicejournalföring - anlitande av en kompetent installatör - iakttagande av serviceförbud för utrustning - ombesörjande av behörig avfallshantering - iakttagande av förbud som gäller utrustning och produkter
Personer och verksamhetsutövare som installerar utrustning, underhåller, servar, reparerar och tar ur drift sådan, gör läckagekontroller och tar tillvara köldmedier	- certifiering enligt F-gasförordningen och miljöskyddslagen - iakttagande av förbud och serviceförbud som gäller utrustning
Säljare eller leverantörer av F-gaser och utrustning innehållande F-gaser	- försäljning enbart till en certifierad köpare eller säkerställande av certifierad installation - bokföring över sålda gaser och såld utrustning
Tillverkare och importörer av HFC-föreningar och utrustning och produkter innehållande HFC-föreningar	- kvotansökan för HFC-föreningar - rapportering
Personer och verksamhetsutövare som producerar, importerar, exporterar eller använder utrustning och produkter	- iakttagande av förbud som gäller utrustning och produkter - anteckningar
Personer och verksamhetsutövare som importerar, exporterar, tillverkar, installerar, service och i övrigt behandlar utrustning	- överlämnande av volymuppgifter till Finlands miljöcentral
Finlands miljöcentral	- behörig myndighet enligt F-gas- och ozonförordningarna - tillsynsmyndighet - marknadstillsynsmyndighet - tillsyn över läckagekontroller på mobil luftkonditioneringsutrustning och servicejournaler
Säkerhets- och kemikalieverket	- beviljande av certifiering och anknuten tillsyn - kompetensregistret och den offentliga informationstjänsten
Tullen	- tillsyn över importen och exporten
Miljövårdsmyndigheten	- tillsyn över läckagekontroll av stationär utrustning och servicejournaler
Den kommunala hälsoskydds- och livsmedelstillsynsmyndigheten	- tillsyn över läckagekontroll av utrustning och servicejournaler i objekt där myndigheten i fråga utifrån den egna behörigheten i övrigt genomför tillsyn, såsom livsmedelslägenheter

4.2.2 Konsekvenser för företag

I enlighet med F-gasförordningen utvidgas kompetenskraven till att gälla mobil utrustning och en ännu större grupp av köldmedier. Därtill ändras certifieringen av enskilda personer till tidsbestämd certifiering.

Konsekvenser för företag inom kylbranschen och personer som verkar inom kylbranschen

Den certifiering som förutsätts för behandling av kylvätenheter i kyl- och luftkonditioneringsutrustning, värmepumpar och kyltransporter skaffas med en yrkes- eller grundexamen inom yrkesutbildningen eller med delar av dessa, vilka innehåller behörighet för uppgifter inom kylbranschen. Enligt lagen om yrkesutbildning 531/2017 innehåller utbildning avsnitt som ska genomföras i samband med praktiska uppgifter på arbetsplatsen antingen med ett läroavtal eller med ett utbildningsavtal. Läroavtalsutbildningen grundar sig på ett skriftligt arbetsavtal för viss tid mellan en studerande och en arbetsgivare. I utbildning som baserar sig på ett utbildningsavtal inhämtar studeranden kunskaper i samband med praktiska arbetsuppgifter på arbetsplatsen. I utbildning som grundar sig på ett utbildningsavtal har studerandena inte ett anställningsförhållande.

Utbildning som leder till certifiering för behandlare av utrustning med mindre än tre kilogram köldmedier tar 5–8 dagar beroende på läroanstalten. Den ordnas antingen som yrkesutbildning eller som företagsutbildning som kostar omkring 1 500 euro. Årligen avläggs delexamen av omkring tusen personer.

För en vuxenstuderande tar det 1–2 år att avlägga en yrkesinriktad examen som leder till certifiering som behandlare av utrustning med över tre kilogram köldmedier, beroende på om studeranden samtidigt avlägger studier inom elteknik. I fortsättningen ingår högst omkring 25 närundervisningsdagar i studier inom kylteknik, vilka omfattar utbildning kring alternativa köldmedier. Utbildning som leder till grundexamen är avgiftsfri för studeranden och företaget. Så som beskrivits nedan, orsakar deltagande av en läroavtalsstuderande i närundervisningsdagar kostnader i motsvarande grad. Hela grundexamen inom kylteknik, kylmontör, avläggs årligen av i snitt lite mindre än 100 personer. Årligen avläggs delexamen som leder till certifiering av omkring 250 personer.

Repetitionskurserna ingår inte i grunderna för examen inom yrkesutbildning.

Repetitionskursen enligt artikel 10.9 i F-gasförordningen är avsedd för att personer med certifiering enligt den tidigare förordningen (EU 517/2014) ska få kunskap om alternativa köldmedier och energisnålare utrustning. Det väsentliga syftet med den repetitionskurs eller kompetensbedömning som ska genomföras med sju års mellanrum är att upprätthålla kunskaper om utvecklingen för köldmedier och energisnålhet. Repetitionskursernas innehåll fastställs i kommissionens genomförandeförordningar, som tillsvärdare inte är tillgängliga. I enlighet med artikel 10.9 i F-gasförordningen är det möjligt att utfärda nationella bestämmelser om detaljerna i repetitionskursen eller den övriga bedömningsprocessen. Sätten att avlägga repetitionskursen påverkar kostnaderna, det vill säga att det för närvarande inte är möjligt att göra en exakt uppskattning av de kostnader som repetitionskurserna orsakar.

Enligt de nuvarande författningarna innebär deltagandet av certifierade personer på repetitionskurserna, som på samma gång certifierar personer till att behandla alternativa köldmedier, uppskattningsvis fem utbildningsdagar, då det handlar om certifiering av dem som behandlar utrustning med över tre kilogram köldmedier eller två utbildningsdagar för dem som

behandlar mindre utrustning. Kostnaden för arbetsgivaren med beaktande av installatörens genomsnittliga daglön med bikostnader och rese- och inkvarteringskostnader är omkring 600–1 500 euro. Följaktligen är det möjligt att kostnader på sammanlagt omkring 10,8 miljoner euro orsakas för branschen redan av att 12 200 certifierade personer deltar i repetitionskursen.

Utbildning som behövs för certifiering som gäller luftkonditionering i fordon kan fås som en del av den grundläggande undervisningen inom bilbranschen eller vid en separat dagslång utbildning, som kostar omkring 300 euro. Repetitionskursen motsvarar högst en endagskurs i fråga om längd och innehåll. Följaktligen skulle det kosta 4,6 miljoner euro för de 15 300 certifierade personerna för bilbranschen i Säkerhets- och kemikalieverkets register att delta i repetitionskurserna.

Det är möjligt att utbilda sig för andra branscher där certifiering krävs på kommersiella kurser som ordnas av godkända arrangörer av utbildning och kompetensprov:

- Certifikatet för behandling av elektriska brytare fås på en två dagar lång kurs, vars pris är 1 400 euro. I Säkerhets- och kemikalieverkets register finns 140 personer som är certifierade för branschen. De arbetar vanligen i elbolag, som orsakas sammanlagda kostnader på högst 200 000 euro för deltagandet i repetitionskurserna.

- Ett certifikat för släckningsutrustningsbranschen fås efter en endagsutbildning och utbildningens pris är omkring 300 euro. Det finns 50 certifierade personer och branschen orsakas kostnader på sammanlagt omkring 15 000 euro för deras deltagande i repetitionskurserna.

- För att få ett certifikat för läckagekontroll förutsätts en tre dagar lång kurs, som kostar 800 euro. Det finns 60 certifierade personer och kostnader på sammanlagt högst 50 000 euro orsakas av deras deltagande i repetitionskurserna.

- Det finns inte personer som är certifierade för lösningsmedelsbranschen i Finland.

Tillvaratagande av F-gaser och ämnen som bryter ned ozonskiktet från el- och elektroniskrot förutsätter certifiering som avfallsanläggningen själv beviljat, varför denna repetitionskurs inte bedöms orsaka avsevärda kostnader. Det finns 120 certifierade personer.

Utöver kostnaderna för att avlägga repetitionskursen uppkommer inkomstbortfall för verksamhetsutövarna för den tid som personalen deltar i repetitionskurser. Enligt uppskattning av Kylfirmornas Förbund i Finland rf är detta en lika stor kostnadspost som de direkt kostnaderna av repetitionskurserna. Därtill tar Säkerhets- och kemikalieverket ut en avgift enligt lagen om avgiftsgrunder för att styrka certifiering. Avgiften är för tillfället 75 euro. Enligt uppskattning uppgår den avgift som tas ut för att förnya kompetensen till 60 euro.

Utvidgande av personalens kompetens till behandling av alternativa köldmedier är till nytta för verksamhetsutövare och personer som verkar inom kylbranschen. Andelen för utrustning med alternativa köldmedier ökar på marknaden, varvid det med tanke på affärsverksamheten är en fördel att ha förmåga att installera och underhålla olika utrustningar på ett kompetent och säkert sätt.

Enligt Kylfirmornas Förbund i Finland rf och Finlands Värmepumpsförening SULPU rf orsakar upprättandet av ett installationsbevis inte extra arbete eller kostnader i avsevärd utsträckning för klienten.

Konsekvenser för utbildningsföretag inom kylbranschen

I Finland ordnas utbildning inom kylbranschen av tio läroanstalter. Inom fordonbranschen har Säkerhets- och kemikalieverket godkänt cirka 70 aktörer som ordnare av utbildning och utfärdare av certifikat och sammanlagt fem olika aktörer tillhandahåller utbildning som leder till certifiering för elektriska brytare, släckningsutrustning och läckagekontrollörer. Utbildning ordnas utifrån efterfrågan, varför utvidgandet av kompetenskraven och ordnandet av repetitionskurser ökar efterfrågan på de studier som de ordnar. För den praktiska utbildningen kring behandling av alternativa köldmedier måste läroanstalterna investera i ny utrustning eller så måste utbildningen i övrigt genomföras som en del av den praktiska övningen i företagen inom kylbranschen.

Konsekvenser för innehavare av utrustning

Med F-gasförordningen utvidgas de skyldigheter som gäller läckagekontroll och -bokföring till kyltransporter och luftkonditioneringsutrustning i nyttofordon och arbetsmaskiner. Läckagekontrollerna bedöms inte orsaka extra kostnader inom kyltransportbranschen. Redan för närvarande säkerställer man med omsorg att kylvätskorna fungerar klanderfritt, eftersom deras funktion är en förutsättning för att utöva affärsverksamhet och temperaturerna vid kyltransporter övervakas också. Med läckagekontrollerna i nyttofordon och arbetsmaskiner upprätthålls denna utrustnings funktionsförmåga. Om luftkonditioneringsutrustning underhålls regelbundet, uppfylls också skyldigheten att utföra läckagekontroll, eftersom vid underhållet kontrolleras att utrustningen inte läcker köldmedier. Underhållet av luftkonditioneringsutrustningen i ett fordon kostar omkring 100 euro beroende på om köldmedier måste läggas till och vilket köldmedium det handlar om.

Det är omöjligt att göra en uppskattning i euro enligt utrustning och bransch av konsekvenserna för innehavare av utrustning av F-gasförordningen och dess nationella genomförande. De utvidgade kompetenskraven påverkar också priserna för service, det vill säga att de ger upphov till en prishöjande effekt också för de kostnader som orsakas för innehavare av utrustning. Kostnaderna fördelar sig över en bred kundkrets, varför det är svårt att bedöma konsekvenserna för enskilda innehavare av utrustning.

4.2.3 Konsekvenser för de privata hushållen

Skyldigheten att utföra läckagekontroll på utrustning enligt F-gasförordningen gäller utrustning som innehåller HFC-föreningar i en mängd på över fem koldioxidekvivalentton eller över två kilogram ämnen av grupp 1 i bilaga II till F-gasförordningen (omättade (klor)fluorkolväten, det vill säga HFO-föreningar). Sådan stationär luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning används i hushåll och till exempel i bostadsaktiebolag och följaktligen orsakas inte extra kostnader för innehavarna av utrustning. Kontrollskyldigheten gäller inte för de vanligaste luftvärmepumparna i hushållen, eftersom deras mängd köldmedier så gott som alltid underskrider kontrollgränsen. Däremot omfattas de största värmepumparna, som enligt Finlands Värmepumpsförening SULPU rf uppskattning uppgår till omkring 2 000–3 000 i Finland, av läckagekontrollen. En läckagekontroll kostar omkring 200–500 euro. Läckagekontrollerna är också till nytta för innehavarna av utrustning, eftersom enbart utrustning som fungerar klanderfritt är energisnål, det vill säga optimerad visavi elkonsumtionen.

Skyldigheten att utföra läckagekontroller gäller i praktiken inte för fordon som används av hushåll, eftersom mängden köldmedier i dessa underskrider ovan nämnda kontrollgräns.

4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna och statsfinanserna

Kommunala myndigheter

I enlighet med F-gas- och ozonförordningarna innebär övervakning av skyldigheten om separat insamling av skumplast som tagits ur bruk i samband med grundläggande reparation, istandsättning eller rivning på byggarbetsplatser en ny avfallsfraktion som ska beaktas i samband med tillsynen enligt avfallslagen. Följaktligen orsakar detta inte avsevärt extra arbete för den kommunala miljöskyddsmyndigheten enligt 23 § i miljöskyddslagen eller andra allmänna tillsynsmyndigheter enligt 24 § 1 mom. i avfallslagen (646/2011).

Det är ändamålsenligt att bevara tillsynen över servicejournalerna för kyltransportfordon som en del av uppgifterna enligt 24 § i miljöskyddslagen för livsmedelstillsynsmyndigheten. Denna myndighets övervakning täcker redan nu livsmedelslägenheter och övervakning av temperaturen vid kyltransporter. Det bedöms inte att avsevärt extra arbete orsakas för den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn.

Finlands miljöcentral

Effektiviseringen av övervakningen av F-gasförordningen och ozonförordningen och det ökade myndighetssamarbete på såväl nationell nivå som EU-nivå samt rådgivningen till verksamhetsutövarna förutsätter mer myndighetsresurser än för närvarande. Tillsynen över läckagekontrollen av luftkonditioneringsutrustning i mobil utrustning, det vill säga i praktiken dokumentövervakning av servicejournaler av den typ som beskrivits ovan skulle vara en helt ny uppgift för Finlands miljöcentral. Enligt bedömning orsakar genomförandet av bägge förordningar och tillsynen ett behov av extra resurser på 8 månadsverken per år från och med år 2025, för Finlands miljöcentral. I enlighet med genomförandet av statsförvaltningens produktivitetsprogram avgörs finansieringsbehovet genom att man avstår från befintliga uppgifter eller effektiviserar användningen av befintliga resurser.

Säkerhets- och kemikalieverket

I enlighet med F-gasförordningen utvidgas kompetenskraven för enskilda personer och verksamhetsutövare till nya sektorer, till alla köldmedier och de ändras till tidsbundna certifieringar. I kompetensregistret för kylbranschen finns det omkring 29 000 personer, vars certifiering i fortsättningen ska förnyas vart sjunde år. De tidsbundna certifieringarna och tillsynen orsakar ett behov av extra resurser på två årsverken, det vill säga 180 000 euro från och med år 2025, för Säkerhets- och kemikalieverket. Därtill behövs ändringar i Säkerhets- och kemikalieverkets kompetensregister, som enligt uppskattning orsakar en engångskostnad på 100 000 euro.

Säkerhets- och kemikalieverket tar ut en avgift som motsvarar arbetskostnaderna i enlighet med lagen om avgiftsgrunder för beviljande av certifiering. Intäkterna av dessa uppgick till 297 835 euro år 2023.

Konsekvenser för statsfinanserna

De stadigvarande ekonomiska konsekvenserna för tillsynen, rådgivningen och den övriga myndighetsverksamheten kommer att vara uppskattningsvis sammanlagt 180 000 euro per år och dessutom till 100 000 euro 2025 för den offentliga ekonomin.

I fråga om arbets- och näringsministeriet allokeras de stadigvarande resursbehov som krävs av anslagstillägget för Säkerhets- och kemikalieverket till momentet 32.01.05 Säkerhets- och kemikalieverkets driftsutgifter och engångskostnaden av 100 000 euro som behövs för att utveckla kompetensregistret år 2024 täcks med inkomster enligt lagen om avgiftsgrunder.

4.2.5 Miljökonsekvenser

F-gaser och ämnen som bryter ned ozonskiktet är växthusgasutsläpp som värmer upp klimatet väldigt kraftigt. Med åtgärderna enligt F-gasförordningen och ozonförordningen minskas utsläpp av dessa effektivt. De sammanräknade minskningarna av växthusgasutsläpp med anledning av F-gas- och ozonförordningen uppgår på EU-nivå till omkring 500 megaton koldioxidequivallenter fram till år 2050. Detta motsvarar Finlands växthusgasutsläpp under mer än tio år jämfört med utsläppen år 2022. Enligt uppskattning minskar F-gasförordningen utsläppen i Finland med 0,1 megaton koldioxidequivallenter fram till år 2035. Detta beror framför allt på att den använda mängden F-gaser minskar och att läckagehanteringen förbättras. Dessutom uppkommer indirekta utsläppsminskningar, eftersom den nya utrustning som tas i drift är energisnålare än den nuvarande.

4.2.6 Proportionalitetsprövning av de ändrade kraven på yrkeskvalifikationer

Som en del av konsekvensbedömningen har en proportionalitetsprövning utförts på det sätt som förutsatts i statsrådets förordning om proportionalitetsprövning före antagandet av reglering av yrken (376/2020). Prövningen ska göras när man stiftar ny lagstiftning eller ändrar tidigare lagstiftning som gäller reglering av yrken. Den myndighet som ansvarar för regleringen om reglerade yrken ska säkerställa att regleringen kan motiveras med mål som är förenliga med det allmänna intresset. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om de nya eller ändrade bestämmelserna är objektivt motiverade med hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsa, eller av sådana hänsyn till allmänintresset som avses i artikel 6.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/958 om proportionalitetsprövning före antagandet av ny reglering av yrken.

Den föreslagna ändringen av miljöskyddslagen innehåller bestämmelser om kompetenskraven för personer och verksamhetsutövare som behandlar köldmedier, vilka är mer omfattande än i den gällande lagen. Regleringen baserar sig i huvudsak på F-gasförordningen och de genomförandeförordningar som ges med stöd av den. I enlighet med artikel 10.14 i F-gasförordningen kan medlemsstaterna stifta bestämmelser om mer omfattande kompetenskrav.

Kompetenskraven utvidgas i enlighet med F-gasförordningen, det vill säga att certifiering i fortsättningen krävs i behandlingen av alla köldmedier, av alla personer som behandlar kylenheter i kyltransportfordon och av alla personer som utför läckagekontroller av mobil utrustning. I enlighet med F-gasförordningen ändras certifieringarna till tidsbestämda certifieringar. De nuvarande kompetenskraven i Finland är mer omfattande än i F-gasförordningen och enligt propositionen bevaras en del av dessa nationella utvidgningar. De nationella kraven gäller enligt förslaget certifieringen av den ansvarige hos verksamhetsutövaren.

De föreslagna kompetenskraven och tidsbundenheten för certifieringarna kan motiveras med den snabba teknologiska utvecklingen inom kylbranschen och övergången till köldmedier som orsakar nya former av risker. Vissa alternativa köldmedier enligt F-gasförordningen är brandfarliga, giftiga eller så är de under högt tryck i utrustning innehållande sådana. Osaklig behandling av dessa orsakar direkt fara såväl för personer som behandlar dessa i sitt yrke som för utomstående. Tillräcklig yrkesskicklighet hos personer som behandlar köldmedier tryggar

följaktligen det allmänna intresset. Det väsentliga syftet med den repetitionskurs som ska genomgåas med sju års mellanrum är att upprätthålla kunnandet om utvecklingen för köldmedier och energisnålhet. Med det nationella kompetenskravet som gäller den ansvariga personen säkerställs det professionella kunnandet som behövs i uppgifterna. Den ansvarige ska ge anvisningar och se till att alla arbeten utförs på ett ändamålsenligt sätt och i enlighet med lagstiftningen och god teknisk praxis. De nya kompetenskraven skulle komplettera kunnandet hos personer och verksamhetsutövare som redan verkar i branschen och har certifieringen för andra köldmedier och följligen allmänt främja verksamheten i hela kylbranschen. Följligen är det möjligt att anses att de föreslagna kompetenskraven är proportionerliga och godtagbara och motiverade med tanke på den allmänna säkerheten.

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer fastställs regler enligt vilka en medlemsstat som reglerar ett visst yrke ska erkänna yrkeskvalifikationer som förvärvats i en eller flera andra medlemsstater och som ger innehavaren av dessa yrkeskvalifikationer rätt att utöva samma yrke där. I Finland har direktivet genomförts genom lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Med reglerat yrke avses en tjänst eller uppgift där specifika i lagstiftningen föreskrivna yrkeskvalifikationer krävs av den som tillträder eller utövar tjänsten eller uppgiften. Med yrkeskvalifikationer avses kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis eller yrkeserfarenhet eller en kombination av dessa. Kraven kan gälla utbildning, arbetserfarenhet eller till exempel avläggande av ett visst prov. Som reglerat yrke räknas däremot inte en uppgift som endast kräver lämplig utbildning och för vilken behörigheten i sista hand fastställs av arbetsgivaren eller myndigheten.

Tidigare har det inte ansetts att regleringen om en ansvarig hos verksamhetsutövaren innebär att det handlar om ett reglerat yrke och uppgifter om regleringen har inte överlämnats till kommissionens databas över reglerade yrken. De nya behörighetskraven anmäls till databasen efter att den föreslagna lagen har stadfästs.

I artikel 10.10 i F-gasförordningen finns det bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som skaffats inom EU. Med stöd av 162 § verkar Säkerhets- och kemikalieverket enligt förslaget som behörig myndighet enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

F-gas- och ozonförordningarna är direkt förpliktande EU-lagstiftning i medlemsstaterna, varvid det finns rörelsefrihet i det nationella genomförandet enbart om det kan motiveras med miljöskyddsgrunden. Med åtgärder som anknyter till minskad användning enligt F-gasförordningen förebyggs utsläpp av F-gaser så effektivt att nya nationella extra åtgärder inte bedömts vara behövliga.

F-gasförordningen ger möjlighet att stifta mer omfattande bestämmelser om kompetenskraven på personer och verksamhetsutövare. I de nuvarande nationella författningarna förutsätts att den ansvarige hos en verksamhetsutövare själv har certifiering. I beredningen granskades ett alternativ där den ansvarige inte behöver ha certifiering, utan att det för certifiering av verksamhetsutövaren räcker att en ansvarig utnämns och att certifierade personer vidtar åtgärder enligt kommissionens genomförandebestämmelser om kompetenskrav, det vill säga åtgärder som kräver certifiering, och att de har tillgång till behövlig utrustning. En certifierad ansvarig är dock en förutsättning för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig, varför det föreslås

att den bevaras. Kravet överensstämmer med kravet till exempel i den föreslagna lagen om vissa brandskyddsanordningar (191/2024). I samband med revideringen av serviceförfordningen granskas dock också innehållet i kompetenskraven för en ansvarig.

En granskning gjordes om anordnande av tillsynen över läckagekontroller av luftkonditioneringsutrustning i tunga nyttofordon, paketbilar, arbetsmaskiner och andra trafikmedel enligt artikel 5.3 c i F-gasförfordningen, det vill säga i praktiken anordnande av tillsynen över servicejournaler i samband med besiktningen. Granskning av servicejournaler som en del av besiktningen förutsätter en ändring av besiktningsregleringen. Detta ökar också den tid som behövs för besiktning och följaktligen kostnaderna. I praktiken vore det en utmaning att identifiera utrustning som omfattas av skyldigheten att utföra läckagekontroll. Den huvudsakliga orsaken till att tillsyn inte föreslås i anslutning till besiktning är att endast en liten del av ovan nämnda utrustning registreras och ska följaktligen besiktas enligt fordonslagstiftningen. Övervakningen av arbetsmaskiner och andra trafikmedel ska med andra ord ordnas separat på annat sätt. Följaktligen ansågs det vara mer ändamålsenligt att föreslå att tillsynen över läckagekontroller av luftkonditioneringen i mobil utrustning centraliseras till Finlands miljöcentral.

5.2 Utländsk lagstiftning och andra förfaranden som tillämpas utomlands

I övriga nordiska länder har kompetenskraven för personer varit mer omfattande än vad den hävda F-gasförfordningen förutsatt, det vill säga att situationen varit den samma som i Finland. I Danmark och Norge har man därtill använt begränsningar som är striktare än EU-bestämmelserna om F-gaser och utrustning innehållande sådana gaser.

6 Remissvar

6.1 Inledning

Under remissbehandlingen gavs sammanlagt 23 utlåtanden om utkastet till proposition.

6.2 Kompetenskrav och övergångsbestämmelsen

Flera remissinstanser understödde att kompetenskraven utvidgas till säker installation, användning, service och garanti också i fråga om utrustning med alternativa köldmedier. Enligt Säkerhets- och kemikalieverket behövs inte certifiering för alternativa köldmedier eller deltagande i repetitionskursen inom fordonsbranschen. Säkerhets- och kemikalieverket ansåg att repetitionskursen inte var behövlig heller inom kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpbranschen, eftersom nuvarande yrkes- och grundexamina omfattar också alternativa köldmedier. Kylfirmornas Förbund i Finland rf ansåg att repetitionskursen var behövlig för redan certifierade installatörer på grund av den snabba utvecklingen inom branschen och ändringarna beträffande köldmedier, men anmärkte att det inte är behövligt att delta i repetitionskursen vart sjunde år. Enligt Utbildningsstyrelsen borde man i kraven på repetitionskurserna beakta att kursdeltagarna är personer som redan genomgått grundläggande utbildning för uppgifterna. Det nationella kompetenskravet för behandling av alternativa köldmedier i luftkonditioneringen i fordon har avlägsnats från propositionen. Så som nämnts i avsnitt 4.1 kan ett sådant krav ingå i genomförandeförfordningen för F-gasförfordningen, vilken ges i slutet av år 2024. Deltagande i repetitionskurser är ett krav enligt F-gasförfordningen, varför det inte kan avlägsnas på det nationella planet. Det är dock möjligt att stifta nationella bestämmelser om sättet att avlägga repetitionskursen och det föreslås att detta i enlighet med 162 § görs genom förordning av statsrådet.

Rederierna i Finland rf ansåg att det inte var ändamålsenligt att certifieringar som är mer omfattande än i F-gasförordningen krävs av fartygsbesättning. Kompetenskravet skulle öka kostnaderna inom branschen och utbildning inom branschen på svenska har inte varit tillgänglig. Det nationella extra kravet som gäller certifiering av fartygsbesättning enligt den gällande lagen har avlägsnats från propositionen. Kravet på läckagekontroll på stationär utrustning, kylcontainrar och intermodala containrar på fartyg samt certifieringskravet för behandling av dessa utrustning, kommer direkt från F-gasförordningen och de kan inte ändras nationellt.

Enligt flera remissinstanser borde övergångsperioden vara enhetlig med F-gasförordningen. Då fördelar sig de kostnader som orsakas för företagen och det ökade antalet uppgifter för Säkerhets- och kemikalieverket över en längre tid, då förmågan att erbjuda utbildning för deltagarna i repetitionskurserna hos de aktörer som tillhandahåller utbildning beaktas. Därtill föreslog Säkerhets- och kemikalieverket att lagens ikraftträdande ändras för att överensstämma med övergångstiderna i F-gasförordningen, varvid Säkerhets- och kemikalieverket hinner göra de behövliga ändringarna i kompetensregistret och den offentliga informationstjänsten. Övergångstiderna för certifieringen har förlängts i enlighet med F-gasförordningen, det vill säga till den 12 mars 2029. Kompetensregistret och den offentliga informationstjänsten enligt 164 § i lagen borde anpassas till lagen inom 18 månader från det att lagen trätt i kraft, så att behövliga tekniska ändringar hinner göras.

Kylfirmornas Förbund i Finland rf ansåg att det var viktigt att behålla kompetenskraven för de ansvariga.

6.3 Kompetensregister och offentlig informationstjänst

Justitieministeriet ansåg att det i de framlagda motiveringarna till bestämmelserna finns skäl att precisera den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter i fråga om användningen av rörelsefriheten i den allmänna dataskyddsförordningen. Bedömningen har kompletteras på det sätt som justitieministeriet förutsatt.

Det föreslogs att sökgrunderna för informationssökning från den offentliga informationstjänsten utökas med verksamhetsutövarens och personens tillstandsnummer, vilket gör det lättare att granska certifieringen för klienter, slutanvändare och övriga aktörer inom branschen. Denna komplettering har gjorts i 164 § 7 mom.

6.4 Lämnande av uppgifter om fluorerade växthusgaser

Kylfirmornas Förbund i Finland rf understödde förslaget om rapporteringen av volymerna på tillvaratagna köldmedier.

6.5 Tillsynsmyndigheter

Finlands miljöcentral, som är behörig myndighet enligt F-gas- och ozonförordningarna, ansåg att de extra resurser som föreslagits för den var oundgängliga för att den ska kunna stödja verksamhetsförutsättningarna för företagen på tillräckligt sätt. Finlands miljöcentral har länge skött sin myndighetsuppgift med otillräckliga personalresurser och tillsynen över läckagekontroller av luftkonditioneringsutrustning i mobil utrustning skulle vara en helt ny uppgift för centralen.

Enligt Kommunförbundet borde man utreda om det är möjligt att centralisera ärenden som gäller övervakningen av F-gaser och ämnen som bryter ned ozonskiktet samt anknutna förvaltningstvångsärenden till statens myndigheter. De kommunala myndigheterna gör

kontroller enligt deras områden bland annat i livsmedelslägenheter. Följaktligen vore det inte kostnadseffektivt att överföra tillsynen över utrustning i sådana objekt till sådana myndigheter som inte i övrigt övervakar sådana objekt. Enligt etablerad praxis utövas förvaltningstvång av samma myndighet som ansvarar för tillsynen och det är inte ändamålsenligt att skilja åt tillsynen och utövandet av förvaltningstvång.

Rederierna i Finland rf föreslog att tillsynen över läckagekontroll av mobil utrustning i fråga om sjöfart koncentreras till Traficom eller regionförvaltningsmyndigheterna i stället för till Finlands miljöcentral. Traficom eller regionförvaltningsverket har inte alls övervaknings- eller andra uppgifter i anknytning till F-gaser eller ämnen som försvagar ozonskiktet. Det anses inte vara ändamålsenligt att utse en helt ny tillsynsmyndighet.

6.6 De huvudsakliga konsekvenserna

Flera remissinstanser anmärkte att propositionen inte innehåller bedömningar av de totala konsekvenserna av de nya bestämmelserna om F-gaser. I propositionen har konsekvensbedömningen preciserats i den utsträckning som det är möjligt utifrån de tillgängliga uppgifterna och den gäller konsekvenserna av regeringens proposition.

I utlåtandena riktades uppmärksamhet på tillräckligheten i myndigheternas resurser och konstaterades ett tilltagande behov av att utveckla rådgivningen och handledningen till såväl verksamhetsutövare som tillsynsmyndigheter.

Finansministeriet anmärkte att finansieringsbehoven för de nya uppgifterna som följer av genomförandet av regeringens produktivitetsprogram i regel ska lösas genom att slopa existerande uppgifter eller effektivisera användningen av befintliga resurser. I propositionen föreslås extra resurser till Säkerhets- och kemikalieverket och Finlands miljöcentral på grund av den tilltagande arbetsmängden och för att trygga verksamhetsförutsättningarna för verksamhetsutövarna.

6.7 Övriga kommentarer

Enligt justitieministeriet är 225 § som gäller påföljdsbestämmelser problematisk och om den ändras, borde kriterierna för straffbestämmelser av blancotyp beaktas. Med anledning av justitieministeriets utlåtande föreslås inte ändringar i 225 §, som gäller påföljder, i denna regeringsproposition, utan 225 § revideras i sin helhet senare.

7 Specialmotivering

21 §. Statliga myndigheter. I paragrafens 3 mom. ändras hänvisningarna till de gällande F-gas- och ozonförordningarna. I fortsättningen omfattar uppgifterna för Finlands miljöcentral den nya övervakningen av läckagekontrollen av luftkonditioneringsutrustning i mobil utrustning.

17 kap. Ämnen som bryter ned ozonskiktet, fluorerade växthusgaser och alternativa köldmedier. Till kapitlets rubrik fogas ett omnämnande om alternativa köldmedier, som används för att ersätta ämnen som bryter ned ozonskiktet och F-gaser. Sådana köldmedier är till exempel naturliga köldmedier, som avser koldioxid och ammoniak och kolväte, såsom till exempel pentan och propan. Kapitlets rubrik täcker också eventuella andra alternativa köldmedier som senare släpps ut på marknaden. Detta överensstämmer med formuleringen i F-gasförordningen, där man hänvisar till relevanta alternativ till F-gaser, utan att precisera vilka alla gaser som avses. Syftet är att säkerställa att alla köldmedier behandlas säkert av kompetenta personer och på samma gång att utrustningen fungerar energisnålt.

159 §. *Kompetens som krävs och hur kompetensen visas.* Omnämmandet av de köldmedier som behandlas avlägsnas från paragrafens rubrik, eftersom 17 kap. gäller enbart köldmedier. I paragrafens moment harmoniseras den term som använts för kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpanläggningar på svenska (anläggning) för att svara mot översättningen i F-gasförordningen (utrustning). I paragrafens 1 mom. beskrivs vilken slags utrustning som innehåller köldmedier och för vilka åtgärder i utrustningen certifiering förutsätts av enskilda personer och verksamhetsutövare. Till paragrafen fogas en hänvisning till bilagorna I–III i F-gasförordningen och alternativa köldmedier på det sätt som F-gasförordningen förutsätter.

Paragrafens 2 mom. innehåller föreskrifter om certifieringssystemet i Finland. I enlighet med den gällande miljöskyddslagen påvisas kunnande inom kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpbranschen med en yrkesexamen. På det sätt som F-gasförordningen förutsätter gäller detta i fortsättningen även för behandling av organiska Rankinecykler, kylvagnar i kyltransportfordon, intermodala containrar, kylcontainrar och tågagnar. I övriga branscher godkänner Säkerhets- och kemikalieverket i enlighet med den gällande miljöskyddslagen de aktörer som kan ordna prover för att påvisa kompetensen. Samma aktörer som ansvarar för utbildningen ansvarar enligt förslaget för repetitionskurserna och bedömningarna av kompetensen.

I paragrafens 3 mom. samlas förutsättningarna för en tillräckligt sakkunnig aktör enligt 2 mom, vilka motsvarar den gällande lagen.

161 §. *Ansvarig för verksamheten samt anordningar.* Paragrafens 1 mom. innehåller föreskrifter om kompetenskraven för den ansvarige. Propositionen innehåller en informativ hänvisning som motsvarar EU-författningarna, enligt vilken enbart verksamhetsutövare som vidtar åtgärder som kräver certifiering för tredje parter ska utse en ansvarig. Enligt förslaget preciseras att den ansvarige kan vara en verksamhetsutövare eller en person som tjänstgör för denne. Den ansvarige ska på ett sätt som överensstämmer med den nuvarande bestämmelsen ha kompetens. Enligt förslaget behöver den ansvarige inte längre huvudsakligen tjänstgöra för verksamhetsutövaren, men han eller hon ska dock ha reell möjlighet att sköta sin uppgift. Detta harmoniserar praxis till exempel med författningarna om brandsäkerhetsutrustning.

I paragrafens 2 mom. finns bestämmelser om bemyndigandet att utfärda en förordning om utrustning och redskap avsedda för verksamheten. Bemyndigandet att utfärda en förordning kompletteras med ett omnämnande av läckagekontroller, eftersom serviceförordningen gäller också utrustning och redskap som behövs för läckagekontroller.

162 §. *Certifiering och dess giltighet.* Eftersom certifieringarna i enlighet med F-gasförordningen ändras och blir tidsbestämda, fogas ett omnämnande om certifieringens giltighet till paragrafens rubrik. I enlighet med F-gasförordningen ska medlemsstaterna säkerställa att certifierade personer deltar i en repetitionskurs eller kompetensbedömning åtminstone vart sjunde år. Därför fogas till paragrafens 1 mom. en bestämmelse om den tidsbundna giltigheten för ett certifikat och om förutsättningarna och förfarandena för att förnya kompetens. I paragrafens 2 mom. korrigeras hänvisningen till de författningar som ges med stöd av F-gas- och ozonförordningarna, det vill säga i praktiken kommissionens genomförandeförordningar. På samma sätt som i 159 § 1 mom. preciseras att certifiering för en verksamhetsutövare förutsätts enbart av en verksamhetsutövare som direkt vidtar åtgärder som förutsätter certifiering för tredje part.

Paragrafens 4 mom. innehåller bestämmelser om bemyndigandet att utfärda en förordning om innehållet i anmälningar som gäller certifieringen och om anmälningsförfarandet. Bemyndigandet att utfärda en förordning kompletteras genom att i den lägga till ett

bemyndigande att stifta närmare bestämmelser också om förfaranden för att förnya certifiering, såsom innehållet i en fortsatt ansökan, repetitionskurser och kompetensbedömningen.

162 a §. Installationsbevis. Enligt förslaget fogas en ny paragraf till lagen. I dess 1 mom. föreskrivs att ett installationsbevis ska upprättas för installation av stationär kylnings-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning. På installationsbeviset specificeras den installerade utrustningen och beskrivs tester och andra åtgärder som vidtagits för att verifiera driftsfunktionen. Installationsbeviset är ett dokument som upprättas av den verksamhetsutövare som ansvarat för arbetet och det undertecknas av den ansvarige hos verksamhetsutövaren. Enligt paragrafens 2 mom. är det möjligt att utfärda närmare bestämmelser om innehållet i ett installationsprotokoll genom förordning av statsrådet. Skyldigheten att upprätta ett installationsbevis skulle vara ett nationellt krav.

Med installationsbeviset försäkrar verksamhetsutövaren att utrustningen fungerar säkert och energisnålt och att installationen är förenlig med kraven. Motsvarande installationsbevis förutsätts bland annat för brandskyddsutrustning och gas- och oljeuppvärmningsutrustning och sådana görs redan i viss mån redan frivilligt åtminstone för värmepumpsutrustning. Därtill är det möjligt att bostadsaktiebolagen kräver ett installationsbevis för att godkänna installation av värmepumpsutrustning.

163 §. Läckagekontroller. I paragrafens 1 mom., som är en informativ hänvisning till F-gas- och ozonförordningarna, ändras hänvisningar till artiklarna i F-gas- och ozonförordningarna. I paragrafens 3 mom. lindras bemyndigandet att utfärda en förordning, det vill säga att en förordning av statsrådet kan utfärdas vid behov.

164 §. Kompetensregister och offentlig informationstjänst. Det föreslås att regleringen i paragrafen preciseras för att bättre än för närvarande svara mot de krav som ställts för bestämmelser om personregister. Enligt 1 mom. är Säkerhets- och kemikalieverket personuppgiftsansvarig för registret. Enligt förslaget förs registret för skötseln av de lagstadgade uppgifterna, i synnerhet för övervakningen av certifierade personers och verksamhetsutövares verksamhet, och för att stödja att de som anlitar tjänster kan förvissa sig om att verksamheten är ändamålsenlig. I paragrafens 1 mom. görs ett tillägg om att också uppgifter om godkända anordnare av kompetensprov i enlighet med 159 § 2 mom. 1 punkten läggs till i det kompetensregister som administreras av Säkerhets- och kemikalieverket.

I enlighet med paragrafens 2 mom. sparas tillståndsnumret för certifieringen för de ansvariga för certifierade verksamhetsutövare och information om certifieringens giltighetstid i registret. I paragrafens 3 mom. görs ett tillägg av dessa samma uppgifter om certifierade personer.

Enligt förslaget innehåller paragrafens 4 mom. bestämmelser om att uppgifter om anordnare av kompetensprov införs i registret, vilka utgörs av anordnarens namn, verksamhetsställets adress och den i 159 § 2 mom. avsedda bransch som provet gäller.

I paragrafens 5 mom. tilläggs en hänvisning till 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), som innehåller bestämmelser om förutsättningarna att lämna ut uppgifter i elektronisk form ur ett personregister. Enligt förslaget kompletteras de uppgifter som ges via det offentliga datanätet med ovan i 1–3 mom. avsedda uppgifter, det vill säga tillståndsnumret för den ansvarige hos verksamhetsutövaren och giltighetstiden för certifieringen samt uppgifter om namnet på en anordnare av kompetensprov, verksamhetsställets adress och den bransch som provet gäller. I enlighet med F-gasförordningen ska tillståndsnumret för personer finnas i de utrustningsspecifika servicejournalerna, med vilken man visar att läckagekontroller av utrustningen gjorts så som bestämmelserna förutsätter. Enligt

F-gasförordningen har därtill företag, som ger ett annat företag ett uppdrag som förutsätter certifiering, en skyldighet att förvissa sig om att det andra företaget har den behövliga certifieringen. Informationen om tillståndsnumret för personer och de ansvariga hos verksamhetsutövare och om kompetensens giltighet underlättar övervakningen. Ifall uppgifterna alltid måste begäras separat av registeradministratören, kan detta också göra det besvärligt att tillgodose medborgarnas rättigheter. På motsvarande läggs tillståndsnumret till också i de sökvillkor för den offentliga informationstjänsten vilka räknats upp i 7 §.

Paragrafens 8 mom. kompletteras så att också uppgifter om anordnare av kompetensprov ska utplånas ur registret och den offentliga informationstjänsten om anordnaren av kompetensprov begär det eller har upphört med sin verksamhet.

165 §. *Lämnande av uppgifter om fluorerade växthusgaser.* I paragrafens 1 mom. görs en teknisk ändring, det vill säga en hänvisning till den gällande författningen i fråga om EU-rapporteringen av växthusgaser. I paragrafen preciseras att skyldigheten att överlämna uppgifter i enlighet med F-gasförordningen gäller också för de ämnen som finns i bilaga III till F-gasförordningen. I paragrafen tilläggs en skyldighet att på begäran överlämna uppgifter om mängderna tillvaratagna köldmedier till Finlands miljöcentral. Skyldigheten att överlämna dessa uppgifter gäller verksamhetsutövare som sköter installation, service eller avfallshanteringen i fråga om utrustning med de köldmedier som nämns i paragrafen. Information om de tillvaratagna mängderna köldmedier och följaktligen mängder köldmedier som kan återvinnas skulle minska behovet av att skaffa eller till landet föra in nya köldmedier, vilket ger upphov till nya verksamhetsmodeller och möjligheter för tillvaratagande, återvinning och regenerering av köldmedier. Informationen möjliggör också tillsyn, då det är möjligt att jämföra de tillvaratagna mängderna med de förstörda, återvunna och regenererade mängderna ämnen.

183 §. *Förbud och förelägganden som gäller ämnen, kemikalier, preparat, produkter, anordningar och maskiner.* Från paragrafens 2 mom. avlägsnas hänvisningen till den hävda förordningen av statsrådet om ämnen som bryter ned ozonskiktet, vilken getts med stöd av 216 §. Tillsynen över skyldigheten att överlämna ett installationsbevis enligt 162 a § läggs till i Säkerhets- och kemikalieverkets tillsynsuppgifter beträffande certifiering. Därtill preciseras, på ett sätt som motsvarar den gällande lagen, att den allmänna tillsynsmyndigheten enligt 23 § 1 mom. i enlighet med 189 § i lagen meddelar ett förbud att använda enskilda anordningar eller ett föreläggande att fullgöra underhållsskyldigheten. Då det handlar om tillsyn över andra än tillståndspliktiga, anmälningspliktiga eller registreringspliktiga funktioner hör ansvaret för tillsynen till den kommunala miljöskyddsmyndigheten utifrån den allmänna behörigheten enligt 23 § 1 mom. i lagen. I paragrafens 2 mom. ändras bestämmelsernas ordningen genom att gruppera alla omständigheter som anknyter till F-gas- och ozonförordningarna efter varandra.

Lagen är avsedd att träda i kraft den 1 januari 2025. Kompetenskraven utvidgas i enlighet med F-gasförordningen till att gälla ny utrustning och alternativa köldmedier. En övergångstid behövs för att starta utbildningen enligt kompetenskraven och utbildningen av personer. För att personer och verksamhetsutövare som behandlar kylvätenheter i kyltransportfordon, tågagnar, intermodala containrar eller kylcontainrar och organiska Rankinecykler ska kunna uppfylla certifieringskraven beviljas en övergångstid fram till den 12 mars 2029. Det föreslås att övergångstiden är förenlig med F-gasförordningen.

Med stöd av den gällande lagen ska certifierade personer och verksamhetsutövare förnya sin certifiering genom att delta i en repetitionskurs senast den 12 mars 2029. Det föreslås att övergångstiden är förenlig med F-gasförordningen. Fram till dess kan personer och verksamhetsutövare arbeta med stöd av deras nuvarande certifikat.

Enligt förslaget iakttas 164 § i den gällande lagen i 18 månader efter att den föreslagna lagen trätt i kraft, så att det finns tid att göra behövliga tekniska ändringar i Säkerhets- och kemikalieverkets register och offentliga informationstjänst.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Med stöd av miljöskyddslagen utfärdas en förordning som ersätter den gällande serviceförordningen. Förordningen utfärdas efter att kommissionens genomförandeförordningar om minimikraven för certifiering av enskilda personer getts i enlighet med artikel 10.8 i F-gasförordningen.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft 01-01-2025.

10 Genomförande och uppföljning

Säkerhets- och kemikalieverket ansvarar i huvudsak för genomförandet av de certifieringsbestämmelser som föreslagits till lagen och verket verifierar certifieringen av personer och verksamhetsutövare inom kylbranschen och godkänner anordnare av kompetensprov. Säkerhets- och kemikalieverket upprättar nya anvisningar och blanketter i anknytning till dessa. Säkerhets- och kemikalieverkets kommunikation och rådgivning om reformen av lagstiftningen riktar sig i huvudsak till verksamhetsutövarna inom kylbranschen. Finlands miljöcentral sköter den allmänna informationen om författningsreformerna och den riktade kommunikationen med innehavarna av utrustning och övervakarna.

Bestämmelsernas funktion följs med den information som fås av Finlands miljöcentral, Säkerhets- och kemikalieverket, övriga tillsynsmyndigheter, branschens aktörer och intressentgrupperna.

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Genomförandeåtgärder som ska vidtas separat

Medlemsstaterna ska ge en anmälan om genomförandet av påföljdsbestämmelser enligt artikel 31 i F-gasförordningen och artikel 27 i ozonförordningen till kommissionen senast den 31 december 2025. Påföljder och inkludering av eventuella administrativa påföljdsavgifter i miljöskyddslagen, granskas senare på samma gång som de miljöförfattningar som ska genomföras. De ändringar som är behövliga i strafflagen genomförs i samband med genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1203 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser och om ersättande av direktiven 2008/99/EG och 2009/123/EG (miljöbrottsdirektivet).

I samband med bedömningen av ändringarna av avfallslagen och förordningen om avfall (978/2021), som getts med stöd av den, bedöms också om det finns behov att lägga till en informativ hänvisning till artikel 8 i F-gasförordningen och till den separata insamlingen av skumplastisolering vilken förutsätts i artikel 20 i ozonförordningen.

11.2 Förhållande till konsumentskyddslagstiftningen

Den allmänna konsumentskyddslagstiftningen reformeras, eftersom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och

rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och rådets direktiv 87/357/EEG (produktsäkerhetsförordningen) börjar tillämpas från och med den 13 december 2024. Avsikten är att häva lagen om konsumentskydd, varvid alla hänvisningar till den ska ändras eller avlägsnas. Med ändringen av lagen om konsumentskydd avlägsnas hänvisningen till de tillsynsmyndigheter som avses i lagen om konsumentskydd i 24 § 3 mom. i miljöskyddslagen. Det handlar om förtydligande av regleringen, eftersom det inte är behövligt att separat utfärda föreskrifter om konsument säkerhetsmyndigheternas allmänna, sekundära behörighet i miljöskyddslagen.

11.3 Förhållande till budgetpropositionen

Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter i anknytning till certifiering av personer och verksamhetsutövare utvidgas enligt förslaget avsevärt med anledning av F-gasförordningen och propositionen. Det behov av resurser som tillägget av anslaget kräver täcks med inkomster enligt lagen om avgiftsgrunder. På grund av förslaget uppskattas att medel på 180 000 euro flyter in till moment 12.32.20 Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster och det föreslås att motsvarande belopp budgeteras under momentet 32.01.08 Säkerhets- och kemikalieverkets driftsutgifter. Därtill uppgår utgiftstillägget av engångskaraktär för att utveckla IT-systemet till 100 000 euro år 2025 som också kan täckas med inkomster enligt lagen om avgiftsgrunder.

Förslaget hänför sig till statens budgetproposition för år 2025 och avses bli behandlat i samband med den.

12 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

12.1 Näringsfrihet

Enligt 18 § i grundlagen har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Grundlagsutskottet har av hävd ansett att grundlagen utgår från att näringsfrihet ska råda men att det kan krävas tillstånd för näringsverksamhet i undantagsfall (GrUU 48/2017 rd, s. 2, GrUU 46/2016 rd, s. 3, och GrUU 13/2014 rd, s. 2). Begränsningarna ska vara noggranna och exakt avgränsade och deras väsentliga innehåll, såsom begränsningarnas omfattning och förutsättning, ska framgå av lagen (till exempel GrUU 9/2005 rd).

Grundlagsutskottet har av hävd ansett att inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna måste uppfylla kravet på proportionalitet. Det betyder att inskränkningarna måste vara nödvändiga för att ett godtagbart syfte ska nås. Vissa inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna är tillåtna bara om målet inte kan nås genom mindre ingrepp i rättigheterna. En inskränkning får inte heller vara mer genomgripande än vad som är motiverat med hänsyn till hur tungt vägande det bakomliggande intresset är i relation till det rättsobjekt som ska inskränkas (GrUB 25/1994 rd 5, GrUU 15/2016 rd, s. 3 och GrUU 18/2013 rd, s. 3).

Enligt 20 § i grundlagen ska det allmänna sträva efter att trygga rätten till en sund miljö för var och en och var och en bär ansvaret för miljön. Med det aktuella förslaget om att utvidga certifieringen för personer och verksamhetsutövare tryggas de mål för näringsidkare och medborgare vilka föreskrivits i 20 § 1 mom. i grundlagen.

Propositionen handlar om vägning mellan näringsfriheten enligt 18 § i grundlagen och de grundläggande miljö rättigheterna, där begränsning av näringslivet anses skydda miljön och hälsan. Med lagändringen säkerställs saklig behandling av alla köldmedier, vilket förbättrar

rätten till en sund och trygg miljö. Den föreslagna ändringen är på det sätt som grundlagsutskottet iakttagit noggrant avgränsad, exakt och förenlig med proportionalitetsprincipen. Följaktligen kan den avgränsning som nämns i propositionen anses vara motiverad med tanke på den näringsfrihet som föreskrivs i 18 § i grundlagen.

12.2 Skyddet av personuppgifter

De föreslagna ändringarna av lagen innehåller enligt förslaget reglering om ett register som administreras av en myndighet, i vilket personuppgifter sparas, och om en offentlig informationstjänst, i vilken personuppgifter som ingår i registret publiceras. Lagen är till denna del relevant med avseende på skyddet för privatlivet och för personuppgifter, som tryggas i 10 § i grundlagen. Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är var och ens privatliv tryggt. Skyddet av personuppgifter föreskrivs närmare genom lag.

Grundlagsutskottet har i sin etablerade praxis ansett att det med tanke på skyddet för personuppgifter vid en registrering är viktigt att reglera åtminstone registrerings syfte, de registrerade personuppgifternas innehåll, tillåtna användningsändamål, inbegripet möjligheten att lämna ut uppgifterna samt bevaringstiden för uppgifterna i personregistren och den registrerades rättsskydd. Regleringen om dessa omständigheter på lagnivå ska dessutom vara heltäckande och detaljerad (GrUU 14/2018 rd, s. 2, GrUU 25/1998 rd, s. 2). Kravet på bestämmelser i lag gäller också möjligheten att överlåta personuppgifter via en teknisk anslutning (GrUU 11/2008 rd, s. 3, GrUU 12/2002 rd, s. 5). Med tanke på skyddet för privatlivet och för personuppgifter är det också väsentligt att uppgifterna i ett sådant personregister på internet som föreslagits inte kan hämtas genom olika masshämtningar, utan till exempel endast som enskilda sökningar (GrUU 35/2020 rd, s. 4, GrUU 2/2018 rd, s. 7, GrUU 17/2016 rd, s. 7, GrUU 32/2008 rd, s. 3/I).

Enligt grundlagsutskottet är det i regel tillräckligt att bestämmelserna uppfyller kraven enligt dataskyddsförordningen. Enligt utskottet bör skyddet för personuppgifter härfter i första hand tillgodoses med stöd av den dataskyddsförordningen och den nationella allmänna lagstiftning som ska stiftas. Den nationella speciallagstiftningen bör vara avgränsad till nödvändiga bestämmelser inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger (GrUU 14/2018 rd, s. 4–5).

Utgångspunkten i dataskyddsförordningen är att de personuppgifter som behandlas ska vara tillräckliga och väsentliga och begränsas till det som är nödvändigt med tanke på ändamålet för behandlingen av dessa. I artikel 6 i dataskyddsförordningen föreskrivs det om laglig behandling av personuppgifter. Enligt punkt 1.e i artikeln i fråga är behandlingen lagenlig, om den är behövlig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller utöva offentlig makt som hör till den personuppgiftsansvarige.

Därtill förutsätter artikel 6.3 i dataskyddsförordningen att den grund för behandlingen som avses i punkt 1 c och e ska fastställas i enlighet med unionsrätten, eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. Syftet med behandlingen ska fastställas i den rättsliga grunden eller, i fråga om behandling enligt punkt 1 e, ska vara nödvändigt för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning.

Föreslagna 164 § innehåller bestämmelser om det nationella kompetensregistret och den offentliga informationstjänsten i anknytning till kylbranschen. Uppgifter om certifierade personer och verksamhetsutövare vilka är betydelsefulla för tillsynen och uppgifter om

godkända anordnare av kompetensprov läggs enligt förslaget till i Säkerhets- och kemikalieverkets register. Alla ovan nämnda omfattar behandling av personuppgifter.

Innehållet i de personuppgifter som registreras föreskrivs noggrant i 164 § och i registret sparas enligt förslaget enbart sådana personuppgifter, som är nödvändiga för övervakningen och för att säkerställa att de som behöver tjänster enligt lagen kan förvissa sig om att verksamheten är ändamålsenlig.

Säkerhets- och kemikalieverkets rätt att behandla personuppgifter på det föreslagna sättet grundar sig på utövningen av offentlig makt och bevakning av ett allmänt intresse (artikel 6.1 e). De tillåtna användningsändamålen för personuppgifter skulle utgöras av tillsynen över Säkerhets- och kemikalieverket och utlämnande av uppgifter ur registret med ett allmänt datanät för att säkerställa att i lag avsedda aktörer är certifierade och att verksamheten är ändamålsenlig. Informationsinnehållet i kompetensregistret och den offentliga informationstjänsten beskrivs i lagen på så sätt att informationsinnehållen är kopplade till användningsändamålet för uppgifterna. Säkerhets- och kemikalieverket behandlar inte personuppgifter för andra ändamål än de som föreskrivits för verket i 164 §.

Enligt föreslagna 164 mom. är Säkerhets- och kemikalieverket personuppgiftsansvarig för registret enligt paragrafen. Med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen är det möjligt att stifta bestämmelser om den personuppgiftsansvarige inom ramen för det nationella handlingsutrymmet (artikel 4.7). Grundlagsutskottet har i synnerhet i samband med reglering med koppling till de grundläggande fri- och rättigheterna ansett att det är oundgängligt att den behöriga myndigheten framgår entydigt av lagen (GrUU 21/2001 rd, s. 4/I).

Enligt föreslagna 164 § är det via den offentliga informationstjänsten, det vill säga Säkerhets- och kemikalieverkets webbplats, möjligt att hämta uppgifter om certifierade personer, verksamhetsutövare och anordnare av kompetensprov ur Säkerhets- och kemikalieverkets register.

Via den offentliga informationstjänsten är det möjligt att få information om verksamhetsutövarens namn, företags- och organisationsnummer, verksamhetsställets adresser, verksamhetsrättigheter, registreringsbeteckningar och namnen på de ansvariga för verksamheten, tillstandsnummer och kompetensens giltighet. Via den offentliga informationstjänsten är det möjligt att beträffande certifierade personer få information om personens namn, rätten att utöva verksamhet, tillstandsnumret och kompetensens giltighet. Därtill är det möjligt att få information om namnet på anordnare av kompetensprov, verksamhetsställets namn och den bransch som provet gäller. Uppgifter kan enligt förslaget hämtas från den offentliga informationstjänsten enbart som en enskild sökning, det vill säga inte som masshämtning.

Utlämnande av personuppgifter om centrala aktörer som är certifierade för kylbranschen via den offentliga informationstjänsten kan anses tillgodose principen om offentlighet för officiella handlingar och vara förenligt med det allmänna intresset (stycke 154 i skälet till dataskyddsförordningen). Den som skaffar tjänster via den offentliga informationstjänsten skulle ha tillgång till vissa personuppgifter, som är centrala för identifieringen av aktörernas certifiering. Syftet med informationstjänsten är att möjliggöra användning av sakkunniga och säkra tjänster, varvid det är motiverat att också personuppgifter som gäller vissa personer och företag är allmänt tillgängliga. I andra fall borde uppgifterna alltid begäras separat av den personuppgiftsansvarige, vilket kan göra det besvärligt att till exempel tillgodose medborgarnas rättigheter. Den samhälleliga nyttan med den offentliga informationstjänsten kan, med beaktande av den effekt som informationstjänsten har när det gäller att trygga tillgodoseendet

av de grundläggande fri- och rättigheterna, anses ha ett värde som motiverar att skyddet för personuppgifter till en viss grad kan begränsas så att en viss typ av personuppgifter kan delas i den offentliga informationstjänsten.

Följaktligen kan det anses att den föreslagna regleringen är proportionerlig med beaktande av att rättigheterna för registrerade i artiklarna 12–22 i dataskyddsförordningen är tillgängliga och att den personuppgiftsansvarige ansvarar för sina förpliktelser i anknytning till detta.

12.3 Bemyndiganden

Enligt 80 § i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag.

När man bedömer om en delegering av lagstiftningsmakt är tillåten fästs enligt grundlagsutskottets etablerade praxis generellt avseende vid att bemyndigandet ska vara exakt och noggrant avgränsat (RP 1/1998 rd, s. 131, GrUU 11/1999 rd, s. 2/I).

Den föreslagna lagen innehåller flera bemyndiganden att utfärda förordning. Bestämmelserna om bemyndigade är placerade och sakligt kopplade till den paragraf som gäller det ärende som regleras. Det bemyndigande som överensstämmer med den gällande lagen gäller det detaljerade innehållet i utbildnings- och certifieringskravet för personer och verksamhetsutövare, innehållet i anmälningar om verifiering av certifiering till Säkerhets- och kemikalieverket och anmälningsförfarandet, bestämmelser om den utrustning och de redskap som behövs i behandlingen av utrustning och system, uppgifter om läckagekontroll och service- och kontrolljournalen samt uppgifter som behövs för utsläppsrapporteringen och anmälningsförfarandet för dessa. Det föreslagna nya bemyndigandet att utfärda en förordning i 162 § gäller förfarandena i anknytning till förnyande av certifiering, såsom repetitionskursen och kompetensbedömningen. Det nya föreslagna bemyndigandet att utfärda en förordning i 162 a § gäller innehåller i det installationsbevis som krävs för viss utrustning. De föreslagna bemyndigandena har beskrivits noggrant och exakt avgränsat. Bestämmelserna om bemyndigande kan anses uppfylla kraven i 80 § i grundlagen.

12.4 Ålands behörighet

Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör ärenden som gäller natur- och miljövård till lagstiftningsbehörigheten för landskapet Åland. Den ny föreslagna regleringen gäller ärenden som enligt självstyrelselagen hör till lagstiftningsbehörigheten för landskapet Åland. Landskapsregeringen har år 2011 bemyndigat Säkerhets- och kemikalieverket att registrera kylanläggningsrörelserna och certifieringen av personer i landskapet. Landskapet övervakar att kompetenskraven följs.

Utifrån det ovan framlagda är propositionen i samklang med grundlagen och den lag som ingår i den kan behandlas i riksdagen i normal lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom F-gasförordningen och ozonförordningen innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 21 § 4 mom., rubriken för 17 kap., rubriken för 159 §, 159 § 1–3 mom., 161–165 § och 183 § 3 mom., av dem 21 § 4 mom. sådant det lyder i lag 963/2022, rubriken för 159 § och 159 § 1 och 3 mom. samt 161, 162 och 164 § sådana de lyder i lag 215/2017, 159 § 2 mom. sådant det lyder i lag 557/2017, 163 och 165 § sådana de lyder i lag 423/2015 samt 183 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1018/2018 samt fogas till lagen en ny 162 a § som följer:

21 §

Statliga myndigheter

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/590 om ämnen som bryter ned ozonskiktet och om upphävande av förordning (EG) nr 1005/2009, nedan *ozonförordningen*, och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014, nedan *F-gasförordningen*, och övervakar att förordningarna iakttas, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i denna lag. Dessutom har Finlands miljöcentral hand om och utvecklar informationsutbytet om bästa tillgängliga teknik, följer utvecklingen inom bästa tillgängliga teknik och informerar om den. Finlands miljöcentral svarar också för uppföljning och sanering av vrak som medför risk för miljöskada, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, samt för ordnande av vård av djur som blivit nedsmutsade till följd av olje- eller annan kemikalieskada.

17 kap.

Ämnen som bryter ned ozonskiktet, fluorerade växthusgaser och alternativa köldmedier

159 §

Kompetens som krävs och hur kompetensen visas

En person eller verksamhetsutövare som utför installation, underhåll, service, reparation, nedmontering eller läckagekontroll av anordningar eller system som innehåller sådana ämnen som avses i bilaga I till ozonförordningen eller i bilagorna I–III till F-gasförordningen eller sådana köldmedier som utgör alternativ till sådana ämnen eller tar till vara ovannämnda ämnen ska ha tillräcklig kompetens att förebygga utsläpp av ämnena.

En person ska visa sin kompetens i enlighet med denna lag, ozonförordningen eller F-gasförordningen eller i enlighet med krav som föreskrivits med stöd av dem enligt följande:

1) den som arbetar inom hanteringen av stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning, hanteringen av organiska Rankinecykler, hanteringen av kylvätenheter i lastbilar och släpfordon, lätta fordon, intermodala containrar, kylcontainrar och tågagnar ska

visa sin kompetens i en yrkesexamen, och utbildningsanordnaren ska utfärda ett intyg för den som visat sin kompetens; bestämmelser om utfärdande av intyg finns i lagen om yrkesutbildning (531/2017),

2) den som hanterar släckanläggningar, elektriska brytare och luftkonditioneringsutrustning i fordon och den som tar till vara fluorerade växthusgaser från anordningar som innehåller lösningsmedel baserade på dessa gaser ska visa sin kompetens vid ett prov ordnat av ett sådant organ med tillräcklig sakkunskap som Säkerhets- och kemikalieverket har godkänt och den som har visat sin kompetens genom ett godkänt prov tilldelas ett intyg.

Som organ med tillräcklig sakkunskap räknas läroanstalter inom dessa branscher, företag som svarar för certifieringen av personer och importörer av anordningar eller utrustning. Då personalen vid ett organ med tillräcklig sakkunskap sköter offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar på personalen. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

161 §

Ansvarig för verksamheten samt anordningar

En i 159 § 1 mom. avsedd verksamhetsutövare som utför sådana uppdrag åt en tredje part som kräver kompetens ska utse en ansvarig. Den ansvarige ska vara verksamhetsutövare eller vara anställd hos verksamhetsutövaren i fråga och ska ha den kompetens som avses i det momentet. Den ansvarige ska svara för att de föreskrivna miljöskyddskraven iakttas i verksamheten och för att den personal som hanterar köldmedier uppfyller kompetenskraven. Den ansvarige ska ha reella möjligheter att sköta sin uppgift.

En verksamhetsutövare som avses i 159 § 1 mom. ska ha sådana anordningar och redskap som krävs för ändamålsenlig serviceverksamhet. Närmare bestämmelser om de anordningar och redskap som behövs vid installation, underhåll, service, reparation, nedmontering eller läckagekontroll av anordningar eller system som innehåller ämnen som avses i ozonförordningen eller F-gasförordningen eller vid tillvaratagandet av sådana ämnen utfärdas genom förordning av statsrådet.

162 §

Certifiering och dess giltighet

En person som avses i 159 § 1 mom. ska göra en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket för certifiering. Anmälan ska innehålla behövliga person- och kontaktuppgifter och en redogörelse för att kompetenskraven uppfylls i enlighet med 159 § 2 mom. Säkerhets- och kemikalieverket ska utfärda ett certifikat för den som uppfyller kompetenskraven. Certifikatet är giltigt i sju år. För förnyande av certifiering ska personen genomgå den repetitionskurs som avses i F-gasförordningen eller delta i bedömningen av sin kompetens. Personen ska lämna in en ansökan om förnyande av certifiering till Säkerhets- och kemikalieverket tre månader innan giltighetstiden för certifikatet löper ut. Säkerhets- och kemikalieverket förnyar certifikatet när personen har genomgått den repetitionskurs som avses i artikel 10.9 i den förordningen eller med godkänt resultat deltagit i bedömningen av sin kompetens.

En i 159 § 1 mom. avsedd verksamhetsutövare som utför sådana uppdrag åt en tredje part som kräver kompetens ska för tillsynen och för verifiering av den i 159 § 1 mom. avsedda kompetens som krävs enligt ozonförordningen, F-gasförordningen eller denna lag eller en författning som utfärdats med stöd av dem göra en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket om vilken kompetens personalen har samt om verksamhetens karaktär och om arbetsredskapen. Säkerhets-

och kemikalieverket ska utfärda ett certifikat för verksamhetsutövare som uppfyller kompetenskraven.

Säkerhets- och kemikalieverket kan besluta att återkalla ett certifikat, om det kommer fram att en person eller verksamhetsutövare inte handlar i enlighet med kompetenskraven eller om en verksamhetsutövare inte längre uppfyller kompetenskraven. Innan certifikatet återkallas ska Säkerhets- och kemikalieverket ge verksamhetsutövaren eller personen möjlighet att avhjälpa bristen, om den inte är så väsentlig att den inte kan avhjälpas inom en skälig tid.

Närmare bestämmelser om innehållet i de anmälningar som avses i denna paragraf och om anmälningsförfarandet samt om förfarandena för förnyande av certifiering, repetitionskurser och bedömning av kompetensen utfärdas genom förordning av statsrådet.

162 a §

Installationsbevis

En i 159 § 1 mom. avsedd verksamhetsutövare ska över installationen av en stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning upprätta ett installationsbevis som specificerar anordningen och innehåller en beskrivning av de provningar och andra åtgärder som har vidtagits för att säkerställa funktionsdugligheten. Ett installationsbevis som undertecknats av den ansvarige hos verksamhetsutövaren överlämnas till innehavaren av anordningen.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett installationsbevis får utfärdas genom förordning av statsrådet.

163 §

Läckagekontroller

Innehavaren av eller ägaren till anordningar som innehåller i 159 § 1 mom. avsedda ämnen ska se till att anordningarna och eventuella läckagedetektorsystem kontrolleras regelbundet och att det förs service- och kontrolljournal över anordningarna i enlighet med artikel 21 i ozonförordningen och artiklarna 5–7 i F-gasförordningen.

Anordningens innehavare eller ägare ska se till att den som utför kontrollen och verksamhetsutövaren har ett av Säkerhets- och kemikalieverket utfärdat certifikat enligt 162 §.

Närmare bestämmelser om de kontroller som avses i 1 mom. samt om de uppgifter som service- och kontrolljournalen ska innehålla får utfärdas genom förordning av statsrådet.

164 §

Kompetensregister och offentlig informationstjänst

Säkerhets- och kemikalieverket ska föra register över de verksamhetsutövare och personer som är certifierade i enlighet med 162 §, över de ansvariga som avses i 161 § och över de anordnare av kompetensprov som avses i 159 § 2 mom. för tillsyn över deras verksamhet och för säkerställande av att de som är i behov av tjänster kan försäkra sig om att verksamheten är ändamålsenlig. Säkerhets- och kemikalieverket är personuppgiftsansvarig för det register som avses i denna paragraf.

I registret införs i fråga om certifierade verksamhetsutövare

1) firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer, adress till det verksamhetsställe där verksamheten bedrivs, och övriga kontaktuppgifter samt information om rätten att utöva verksamheten,

2) den ansvariges namn, personbeteckning, tillståndsnummer, kompetensens giltighet och samtycke till uppgiften.

I fråga om certifierade personer införs i registret namn, personbeteckning, tillståndsnr och kompetensens giltighet, hemadress eller adress till det verksamhetsställe där verksamheten bedrivs, och övriga kontaktuppgifter samt information om rätten att utöva verksamheten.

I fråga om anordnare av kompetensprov införs i registret namn, verksamhetsställets adress och den i 159 § 2 mom. avsedda bransch som provet gäller.

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får Säkerhets- och kemikalieverket via det allmänna datanätet lämna ut sådana uppgifter ur registret som behövs för att säkerställa kompetensen (*offentlig informationstjänst*). Dessa uppgifter omfattar

1) verksamhetsutövarens namn, företags- och organisationsnummer, verksamhetsställets adress och information om rätten att utöva verksamheten samt i fråga om den ansvarige namn, tillståndsnr och kompetensens giltighet,

2) en persons namn, kommun, information om rätten att utöva verksamheten, tillståndsnr och kompetensens giltighet, samt

3) i fråga om anordnaren av kompetensprov namn, verksamhetsställets adress och den bransch som provet gäller.

På begäran av försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet kan det tillfälligt eller varaktigt uppställas begränsningar i fråga om de uppgifter som lämnas ut via den offentliga informationstjänsten, om det behövs för att trygga rikets säkerhet eller försörjningsberedskap. Det kan likaså tillfälligt eller varaktigt uppställas begränsningar i fråga om de uppgifter som lämnas ut via den offentliga informationstjänsten då en verksamhetsutövare, en ansvarig eller en person av grundad anledning särskilt begär det.

I den offentliga informationstjänsten kan information sökas bara med enkel sökning där sökvillkoren omfattar

1) verksamhetsutövarens namn, företags- och organisationsnummer, den kommun där verksamhetsstället finns, information om rätten att utöva verksamheten och den ansvariges namn och tillståndsnr, och

2) en persons namn, tillståndsnr och kommun samt information om rätten att utöva verksamheten.

Säkerhets- och kemikalieverket ska utplåna uppgifterna om en verksamhetsutövare, en ansvarig, en person eller en anordnare av kompetensprov ur registret och den offentliga informationstjänsten utan dröjsmål efter det att

1) verksamhetsutövaren, den ansvarige, den berörda personen eller anordnaren av kompetensprov har upphört med sin verksamhet,

2) verksamhetsutövarens, den ansvariges eller den berörda personens certifikat har återkallats,

3) verksamhetsutövaren, den ansvarige, den berörda personen eller anordnaren av kompetensprov har begärt det, eller

4) myndigheten har fått information om att den ansvarige eller den berörda personen har avlidit.

165 §

Lämnande av uppgifter om fluorerade växthusgaser

Den som importerar eller exporterar ämnen som avses i bilaga V del 2 till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 eller i bilagorna I, II och III till F-gasförordningen, importerar eller exporterar anordningar som innehåller sådana ämnen, eller tillverkar, installerar eller underhåller

anordningar som innehåller sådana ämnen eller utför annan behandling, distribution eller avfallshantering av sådana ämnen ska på begäran årligen lämna Finlands miljöcentral uppgifter om försäljning, användning, import, export, mängder som tagits till vara och bortskaffande av dessa ämnen.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. och om hur de ska lämnas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

183 §

Förbud och förelägganden som gäller ämnen, kemikalier, preparat, produkter, anordningar och maskiner

Säkerhets- och kemikalieverket beslutar om förbud och förelägganden enligt 1 och 2 mom. om överträdelsen gäller efterlevnaden av en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 216 § och som gäller produkter som innehåller organiska lösningsmedel. Säkerhets- och kemikalieverket beslutar om förbud och förelägganden också om överträdelsen gäller fullgörande av skyldigheter för certifiering av personer och verksamhetsutövare enligt 159–162, 162 a och 163 § eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av dem eller enligt F-gasförordningen, eller iakttagande av beslut om undantag enligt 218 § 2 mom. Finlands miljöcentral beslutar om förbud och förelägganden när överträdelsen gäller efterlevnaden av ozonförordningen eller en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 163 §. Finlands miljöcentral beslutar också om förbud och förelägganden om det gäller efterlevnaden av F-gasförordningen till andra delar än i fråga om certifiering av personer och verksamhetsutövare. Förbud mot användning av en enskild anordning som strider mot bestämmelserna samt föreläggande att fullgöra underhållsskyldighet meddelas dock i enlighet med 189 § av en i 23 § 1 mom. avsedd allmän tillsynsmyndighet. Om det är fråga om sådan verksamhet som inte är tillståndspliktig, anmälningspliktig eller registreringspliktig, meddelas föreläggandet av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. Transport- och kommunikationsverket beslutar om förbud och förelägganden om överträdelsen gäller efterlevnaden av förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Personer och verksamhetsutövare som utför de uppgifter som avses i 159 § 1 mom. i denna lag i fråga om kylvagnar i fordon eller tåg, intermodala containrar, kylcontainrar, eller organiska Rankinecykler ska visa sin kompetens enligt denna lag senast den 12 mars 2029.

Personer och verksamhetsutövare som certifierats med stöd av en lag som gällt före ikraftträdandet av denna lag ska förnya sin kompetens i enlighet med denna lag och den statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 162 § i den senast den 12 mars 2029.

Det kompetensregister och den offentliga informationstjänst som avses i 164 § i den lag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag ska bringas i överensstämmelse med denna lag inom 18 månader från ikraftträdandet.

Helsingfors den 19 september 2024

Statsminister

Petteri Orpo

Miljö- och klimatminister Kai Mykkänen

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 21 § 4 mom., rubriken för 17 kap., rubriken för 159 §, 159 § 1–3 mom., 161–165 § och 183 § 3 mom., av dem 21 § 4 mom. sådant det lyder i lag 963/2022, rubriken för 159 § och 159 § 1 och 3 mom. samt 161, 162 och 164 § sådana de lyder i lag 215/2017, 159 § 2 mom. sådant det lyder i lag 557/2017, 163 och 165 § sådana de lyder i lag 423/2015 samt 183 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1018/2018 samt fogas till lagen en ny 162 a § som följer:

Gällande lydelse

21 §

Statliga myndigheter

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet, nedan *ozonförordningen*, och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006, nedan *F-gasförordningen*, och övervakar att förordningarna iakttas, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i denna lag. Dessutom har Finlands miljöcentral hand om och utvecklar informationsutbytet om bästa tillgängliga teknik, följer utvecklingen inom bästa tillgängliga teknik och informerar om den. Finlands miljöcentral svarar också för uppföljning och sanering av vrak som medför risk för miljöskada, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, samt för ordnande av vård av djur som blivit nedsmutsade till följd av olje- eller annan kemikalieskada.

Föreslagen lydelse

21 §

Statliga myndigheter

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/590 om ämnen som bryter ned ozonskiktet och om upphävande av förordning (EG) nr 1005/2009, nedan *ozonförordningen*, och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014, nedan *F-gasförordningen*, och övervakar att förordningarna iakttas, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i denna lag. Dessutom har Finlands miljöcentral hand om och utvecklar informationsutbytet om bästa tillgängliga teknik, följer utvecklingen inom bästa tillgängliga teknik och informerar om den. Finlands miljöcentral svarar också för uppföljning och sanering av vrak som medför risk för miljöskada, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, samt för ordnande av vård av djur som blivit nedsmutsade till följd av olje- eller annan kemikalieskada.

Gällande lydelse

17 kap.

Ämnen som bryter ned ozonskiktet samt fluorerade växthusgaser

159 §

Kompetens som krävs av dem som hanterar ämnen som bryter ned ozonskiktet samt vissa fluorerade växthusgaser och hur kompetensen visas

En person eller verksamhetsutövare som utför installation, underhåll, service, reparation eller nedmontering av anordningar eller system som innehåller sådana ämnen som avses i ozonförordningen eller i bilaga I till F-gasförordningen eller tar till vara sådana ämnen ska ha tillräcklig kompetens att förebygga utsläpp av ämnena.

En person som avses i 1 mom. ska visa sin kompetens i enlighet med ozonförordningen eller F-gasförordningen eller i enlighet med krav som föreskrivits med stöd av dem. Den som arbetar inom branschen för kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsanläggningar, inklusive branschen för hantering av kylvätenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat, ska visa sin kompetens i en yrkesexamen och utbildningsanordnaren ska utfärda ett intyg för den som visat sin kompetens på det sätt som föreskrivs i lagen om yrkesutbildning (531/2017). Den som arbetar inom branschen för släckanläggningar, branscher som kräver hantering av elektriska brytare eller branschen för luftkonditioneringsanläggningar i motorfordon och den som tar till vara fluorerade växthusgaser från anordningar som innehåller lösningsmedel baserade på dessa gaser ska visa sin kompetens vid ett prov ordnat av ett sådant organ med tillräcklig sakkunskap som Säkerhets- och kemikalieverket har godkänt. Som organ med tillräcklig sakkunskap räknas läroanstalter inom dessa branscher, företag som svarar för

Föreslagen lydelse

17 kap.

Ämnen som bryter ned ozonskiktet, fluorerade växthusgaser och alternativa köldmedier

159 §

Kompetens som krävs och hur kompetensen visas

En person eller verksamhetsutövare som utför installation, underhåll, service, reparation, nedmontering eller läckagekontroll av anordningar eller system som innehåller sådana ämnen som avses i bilaga I till ozonförordningen eller i bilagorna I–III till F-gasförordningen eller sådana köldmedier som utgör alternativ till sådana ämnen eller tar till vara ovannämnda ämnen ska ha tillräcklig kompetens att förebygga utsläpp av ämnena.

En person ska visa sin kompetens i enlighet med denna lag, ozonförordningen eller F-gasförordningen eller i enlighet med krav som föreskrivits med stöd av dem enligt följande:

1) den som arbetar inom hanteringen av stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning, hanteringen av organiska Rankinecykler, hanteringen av kylvätenheter i lastbilar och släpfordon, lätta fordon, intermodala containrar, kylcontainrar och tågagnar ska visa sin kompetens i en yrkesexamen, och utbildningsanordnaren ska utfärda ett intyg för den som visat sin kompetens; bestämmelser om utfärdande av intyg finns i lagen om yrkesutbildning (531/2017),

2) den som hanterar släckanläggningar, elektriska brytare och luftkonditioneringsutrustning i fordon och den som tar till vara fluorerade växthusgaser från anordningar som innehåller lösningsmedel baserade på dessa gaser ska visa sin kompetens vid ett prov ordnat av ett sådant organ med tillräcklig sakkunskap som Säkerhets- och kemikalieverket har godkänt

Gällande lydelse

certifieringen av personer och importörer av anordningar eller utrustning. Den som har visat sin kompetens genom ett godkänt prov tilldelas ett intyg.

161 §

Ansvarig för verksamheten samt anordningar

En verksamhetsutövare som avses i 159 § 1 mom. ska utse en ansvarig som ska vara anställd i huvudsyssla hos verksamhetsutövaren i fråga och ha den kompetens som avses i 159 § 1 mom. Den ansvarige ska svara för att de föreskrivna miljöskyddskraven iakttas i verksamheten och för att installations- och servicepersonalen uppfyller kompetenskraven. Den ansvarige ska ha reella möjligheter att sköta sin uppgift. *En verksamhetsutövare som hanterar kylväten i lastbilar och släpfordon med kylaggregat eller hanterar elektriska brytare eller tar till vara fluorerade växthusgaser från anordningar som innehåller lösningsmedel baserade på dessa gaser behöver dock inte utse en ansvarig.*

En verksamhetsutövare som avses i 159 § 1 mom. ska ha sådana anordningar och redskap som krävs för ändamålsenlig serviceverksamhet. Närmare bestämmelser om de anordningar och redskap som behövs vid installation, underhåll, service, reparation eller nedmontering av anordningar eller system som innehåller ämnen som avses i ozonförordningen eller F-gasförordningen eller vid tillvaratagandet av sådana ämnen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

och den som har visat sin kompetens genom ett godkänt prov tilldelas ett intyg.

Som organ med tillräcklig sakkunskap räknas läroanstalter inom dessa branscher, företag som svarar för certifieringen av personer och importörer av anordningar eller utrustning. Då personalen vid ett organ med tillräcklig sakkunskap sköter offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar på personalen. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

161 §

Ansvarig för verksamheten samt anordningar

En i 159 § 1 mom. avsedd verksamhetsutövare som utför sådana uppdrag åt en tredje part som kräver kompetens ska utse en ansvarig. Den ansvarige ska vara verksamhetsutövare eller vara anställd hos verksamhetsutövaren i fråga och ska ha den kompetens som avses i det momentet. Den ansvarige ska svara för att de föreskrivna miljöskyddskraven iakttas i verksamheten och för att den personal som hanterar köldmedier uppfyller kompetenskraven. Den ansvarige ska ha reella möjligheter att sköta sin uppgift.

En verksamhetsutövare som avses i 159 § 1 mom. ska ha sådana anordningar och redskap som krävs för ändamålsenlig serviceverksamhet. Närmare bestämmelser om de anordningar och redskap som behövs vid installation, underhåll, service, reparation, nedmontering eller läckagekontroll av anordningar eller system som innehåller ämnen som avses i ozonförordningen eller F-gasförordningen eller vid tillvaratagandet av sådana ämnen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Certifiering

En person som avses i 159 § 1 mom. ska göra en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket för certifiering. Anmälan ska innehålla behövliga person- och kontaktuppgifter och en redogörelse för att kompetenskraven uppfylls i enlighet med 159 § 2 mom. Säkerhets- och kemikalieverket ska utfärda ett certifikat för den som uppfyller kompetenskraven.

En verksamhetsutövare som avses i 159 § 1 mom. ska för tillsynen och för verifiering av den i 159 § 1 mom. avsedda kompetens som krävs enligt ozonförordningen och F-gasförordningen eller ett beslut som fattats med stöd av dem göra en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket om vilken kompetens personalen har samt om verksamhetens karaktär och om arbetsredskapen. Säkerhets- och kemikalieverket ska utfärda ett certifikat för verksamhetsutövare som uppfyller kompetenskraven. *Anmälningsskyldigheten gäller dock inte verksamhetsutövare som hanterar kylvätenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat eller hanterar elektriska brytare eller tar till vara fluorerade växthusgaser från anordningar som innehåller lösningsmedel baserade på dessa gaser.*

Säkerhets- och kemikalieverket kan besluta att återkalla ett certifikat, om det kommer fram att en person eller verksamhetsutövare inte handlar i enlighet med kompetenskraven eller om en verksamhetsutövare inte längre

Certifiering och dess giltighet

En person som avses i 159 § 1 mom. ska göra en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket för certifiering. Anmälan ska innehålla behövliga person- och kontaktuppgifter och en redogörelse för att kompetenskraven uppfylls i enlighet med 159 § 2 mom. Säkerhets- och kemikalieverket ska utfärda ett certifikat för den som uppfyller kompetenskraven. *Certifikatet är giltigt i sju år. För förnyande av certifiering ska personen genomgå den repetitionskurs som avses i F-gasförordningen eller delta i bedömningen av sin kompetens. Personen ska lämna in en ansökan om förnyande av certifiering till Säkerhets- och kemikalieverket tre månader innan giltighetstiden för certifikatet löper ut. Säkerhets- och kemikalieverket förnyar certifikatet när personen har genomgått den repetitionskurs som avses i artikel 10.9 i den förordningen eller med godkänt resultat deltagit i bedömningen av sin kompetens.*

En i 159 § 1 mom. avsedd verksamhetsutövare som utför sådana uppdrag åt en tredje part som kräver kompetens ska för tillsynen och för verifiering av den i 159 § 1 mom. avsedda kompetens som krävs enligt ozonförordningen, F-gasförordningen eller denna lag eller en författning som utfärdats med stöd av dem göra en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket om vilken kompetens personalen har samt om verksamhetens karaktär och om arbetsredskapen. Säkerhets- och kemikalieverket ska utfärda ett certifikat för verksamhetsutövare som uppfyller kompetenskraven.

Säkerhets- och kemikalieverket kan besluta att återkalla ett certifikat, om det kommer fram att en person eller verksamhetsutövare inte handlar i enlighet med kompetenskraven eller om en verksamhetsutövare inte längre

Gällande lydelse

uppfyller kompetenskraven. Innan certifikatet återkallas ska Säkerhets- och kemikalieverket ge verksamhetsutövaren eller personen möjlighet att avhjälpa bristen, om den inte är så väsentlig att den inte kan avhjälpas inom en skälig tid.

Närmare bestämmelser om innehållet i de anmälningar som avses i denna paragraf och om anmälningsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

uppfyller kompetenskraven. Innan certifikatet återkallas ska Säkerhets- och kemikalieverket ge verksamhetsutövaren eller personen möjlighet att avhjälpa bristen, om den inte är så väsentlig att den inte kan avhjälpas inom en skälig tid.

Närmare bestämmelser om innehållet i de anmälningar som avses i denna paragraf och om anmälningsförfarandet *samt om förfarandena för förnyande av certifiering, repetitionskurser och bedömning av kompetensen* utfärdas genom förordning av statsrådet.

162 a §

Installationsbevis

En i 159 § 1 mom. avsedd verksamhetsutövare ska över installationen av en stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning upprätta ett installationsbevis som specificerar anordningen och innehåller en beskrivning av de provningar och andra åtgärder som har vidtagits för att säkerställa funktionsdugligheten. Ett installationsbevis som undertecknats av den ansvarige hos verksamhetsutövaren överlämnas till innehavaren av anordningen.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett installationsbevis får utfärdas genom förordning av statsrådet.

163 §

Läckagekontroller

Innehavaren av eller ägaren till anordningar som innehåller i 159 § 1 mom. avsedda ämnen ska se till att anordningarna och eventuella läckagedetektorsystem kontrolleras regelbundet och att det förs service- och kontrolljournal över anordningarna på det sätt som föreskrivs i artikel 23 i ozonförordningen och i artiklarna 4–6 i F-gasförordningen.

Anordningens innehavare eller ägare ska se till att den som utför kontrollen och verksamhetsutövaren har ett av Säkerhets-

163 §

Läckagekontroller

Innehavaren av eller ägaren till anordningar som innehåller i 159 § 1 mom. avsedda ämnen ska se till att anordningarna och eventuella läckagedetektorsystem kontrolleras regelbundet och att det förs service- och kontrolljournal över anordningarna *i enlighet med artikel 21 i ozonförordningen och artiklarna 5–7 i F-gasförordningen.*

Anordningens innehavare eller ägare ska se till att den som utför kontrollen och verksamhetsutövaren har ett av Säkerhets-

Gällande lydelse

och kemikalieverket utfärdat certifikat enligt 162 §.

Närmare bestämmelser om de kontroller som avses i 1 mom. samt om de uppgifter som service- och kontrolljournalen ska innehålla utfärdas genom förordning av statsrådet.

164 §

Kompetensregister och offentlig informationstjänst

Säkerhets- och kemikalieverket ska föra register över de verksamhetsutövare och personer som är certifierade i enlighet med 162 § och över de ansvariga som avses i 161 §, för tillsyn över deras verksamhet.

I registret införs i fråga om certifierade verksamhetsutövare

1) firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer, adress till det verksamhetsställe där verksamheten bedrivs och övriga kontaktuppgifter samt information om rätten att utöva verksamheten,

2) den ansvariges namn, personbeteckning och samtycke till uppgiften.

I fråga om certifierade personer införs i registret namn, personbeteckning, hemadress eller adress till det verksamhetsställe där verksamheten bedrivs och övriga kontaktuppgifter samt information om rätten att utöva verksamheten.

Säkerhets- och kemikalieverket får genom det allmänna datanätet ur registret lämna ut uppgifter som behövs för säkerställande av

Föreslagen lydelse

och kemikalieverket utfärdat certifikat enligt 162 §.

Närmare bestämmelser om de kontroller som avses i 1 mom. samt om de uppgifter som service- och kontrolljournalen ska innehålla får utfärdas genom förordning av statsrådet.

164 §

Kompetensregister och offentlig informationstjänst

Säkerhets- och kemikalieverket ska föra register över de verksamhetsutövare och personer som är certifierade i enlighet med 162 §, över de ansvariga som avses i 161 § och över de anordnare av kompetensprov som avses i 159 § 2 mom. för tillsyn över deras verksamhet och för säkerställande av att de som är i behov av tjänster kan försäkra sig om att verksamheten är ändamålsenlig. Säkerhets- och kemikalieverket är personuppgiftsansvarig för det register som avses i denna paragraf.

I registret införs i fråga om certifierade verksamhetsutövare

1) firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer, adress till det verksamhetsställe där verksamheten bedrivs, och övriga kontaktuppgifter samt information om rätten att utöva verksamheten,

2) den ansvariges namn, personbeteckning, tillstandsnummer, kompetensens giltighet och samtycke till uppgiften.

I fråga om certifierade personer införs i registret namn, personbeteckning, tillstandsnummer och kompetensens giltighet, hemadress eller adress till det verksamhetsställe där verksamheten bedrivs, och övriga kontaktuppgifter samt information om rätten att utöva verksamheten.

I fråga om anordnare av kompetensprov införs i registret namn, verksamhetsställets adress och den i 159 § 2 mom. avsedda bransch som provet gäller.

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får Säkerhets- och kemikalieverket via det allmänna datanätet lämna ut sådana uppgifter ur registret som behövs för att säkerställa

Gällande lydelse

kompetensen (*offentlig informationstjänst*). Dessa uppgifter omfattar

1) verksamhetsutövers namn, företags- och organisationsnummer, verksamhetsställets adress, information om rätten att utöva verksamheten och den ansvariges namn, och

2) persons namn och kommun samt information om rätten att utöva verksamheten.

På begäran av försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet kan det antingen tillfälligt eller varaktigt uppställas begränsningar i fråga om de uppgifter som lämnas ut via den offentliga informationstjänsten, om det behövs för att trygga rikets säkerhet eller försörjningsberedskap. Det kan likaså tillfälligt eller varaktigt uppställas begränsningar i fråga om de uppgifter som lämnas ut via den offentliga informationstjänsten då en verksamhetsutövare, en ansvarig eller en person av grundad anledning särskilt begär det.

I den offentliga informationstjänsten kan information sökas bara med enkel sökning där sökvillkoren omfattar

1) verksamhetsutövers namn, företags- och organisationsnummer, den kommun där verksamhetsstället är beläget, information om rätten att utöva verksamheten och den ansvariges namn, och

2) persons namn och kommun samt information om rätten att utöva verksamheten.

Säkerhets- och kemikalieverket ska utplåna uppgifterna om en verksamhetsutövare, en ansvarig eller en person ur registret och den offentliga informationstjänsten utan dröjsmål efter det att

1) verksamhetsutövaren, den ansvarige eller den berörda personen har upphört med sin verksamhet,

Föreslagen lydelse

kompetensen (*offentlig informationstjänst*). Dessa uppgifter omfattar

1) verksamhetsutövers namn, företags- och organisationsnummer, verksamhetsställets adress *och* information om rätten att utöva verksamheten *samt i fråga om* den ansvarige namn, *tillståndsnummer och kompetensens giltighet*,

2) en persons namn, kommun, information om rätten att utöva verksamheten, *tillståndsnummer och kompetensens giltighet, samt*

3) *i fråga om anordnaren av kompetensprov namn, verksamhetsställets adress och den bransch som provet gäller.*

På begäran av försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet kan det tillfälligt eller varaktigt uppställas begränsningar i fråga om de uppgifter som lämnas ut via den offentliga informationstjänsten, om det behövs för att trygga rikets säkerhet eller försörjningsberedskap. Det kan likaså tillfälligt eller varaktigt uppställas begränsningar i fråga om de uppgifter som lämnas ut via den offentliga informationstjänsten då en verksamhetsutövare, en ansvarig eller en person av grundad anledning särskilt begär det.

I den offentliga informationstjänsten kan information sökas bara med enkel sökning där sökvillkoren omfattar

1) verksamhetsutövers namn, företags- och organisationsnummer, den kommun där verksamhetsstället finns, information om rätten att utöva verksamheten och den ansvariges namn *och tillståndsnummer*, och

2) en persons namn, *tillståndsnummer* och kommun samt information om rätten att utöva verksamheten.

Säkerhets- och kemikalieverket ska utplåna uppgifterna om en verksamhetsutövare, en ansvarig, en person *eller en anordnare av kompetensprov* ur registret och den offentliga informationstjänsten utan dröjsmål efter det att

1) verksamhetsutövaren, den ansvarige, den berörda personen *eller anordnaren av*

Gällande lydelse

2) verksamhetsutövarens, den ansvariges eller den berörda personens certifikat har återkallats,

3) verksamhetsutövaren, den ansvarige eller den berörda personen har begärt det, eller

4) myndigheten har fått information om att den ansvarige eller den berörda personen har avlidit.

165 §

Lämnande av uppgifter om fluorerade växthusgaser

Den som importerar eller exporterar ämnen som avses i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information på nationell nivå och unionsnivå som är relevant för klimatförändringen och om upphävande av beslut nr 280/2004/EG eller i bilagorna I och II till F-gasförordningen, importerar eller exporterar anordningar som innehåller sådana ämnen, eller tillverkar, installerar eller underhåller anordningar som innehåller sådana ämnen eller utför annan behandling, distribution eller avfallshantering av sådana ämnen ska på begäran årligen lämna Finlands miljöcentral uppgifter om försäljning, användning, import, export och bortskaffande av dessa ämnen.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. och om hur de ska lämnas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

183 §

Föreslagen lydelse

kompetensprov har upphört med sin verksamhet,

2) verksamhetsutövarens, den ansvariges eller den berörda personens certifikat har återkallats,

3) verksamhetsutövaren, den ansvarige, den berörda personen eller anordnaren av kompetensprov har begärt det, eller

4) myndigheten har fått information om att den ansvarige eller den berörda personen har avlidit.

165 §

Lämnande av uppgifter om fluorerade växthusgaser

Den som importerar eller exporterar ämnen som avses i bilaga V del 2 till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 eller i bilagorna I, II och III till F-gasförordningen, importerar eller exporterar anordningar som innehåller sådana ämnen, eller tillverkar, installerar eller underhåller anordningar som innehåller sådana ämnen eller utför annan behandling, distribution eller avfallshantering av sådana ämnen ska på begäran årligen lämna Finlands miljöcentral uppgifter om försäljning, användning, import, export, mängder som tagits till vara och bortskaffande av dessa ämnen.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. och om hur de ska lämnas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

183 §

Gällande lydelse

*Förbud och förelägganden som gäller
ämnen, kemikalier, preparat, produkter,
anordningar och maskiner*

Säkerhets- och kemikalieverket beslutar om förbud och förelägganden enligt 1 och 2 mom. när överträdelsen gäller efterlevnaden av en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 216 § och som gäller produkter som innehåller organiska lösningsmedel. Säkerhets- och kemikalieverket beslutar om förbud och föreläggande också i de fall där överträdelsen gäller fullgörande av skyldigheter för certifiering av personer och verksamhetsutövare enligt 159–163 § eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av dem eller enligt F-gasförordningen, eller iakttagande av beslut om undantag enligt 218 § 2 mom. Finlands miljöcentral beslutar om förbud och förelägganden i de fall där överträdelsen gäller efterlevnaden av ozonförordningen, en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 216 § för skydd av ozonskiktet eller en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 163 §. Finlands miljöcentral beslutar också om förbud och förelägganden i de fall som gäller efterlevnaden av F-gasförordningen till andra delar än när det gäller certifiering av personer och verksamhetsutövare. Transport- och kommunikationsverket beslutar om förbud och förelägganden i de fall där överträdelsen gäller efterlevnaden av förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer. Förbud mot användning av en enskild anordning som strider mot bestämmelserna samt föreläggande att fullgöra underhållsskyldighet meddelas dock av en allmän tillsynsmyndighet som avses i 23 § 1 mom.

Föreslagen lydelse

*Förbud och förelägganden som gäller
ämnen, kemikalier, preparat, produkter,
anordningar och maskiner*

Säkerhets- och kemikalieverket beslutar om förbud och förelägganden enligt 1 och 2 mom. om överträdelsen gäller efterlevnaden av en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 216 § och som gäller produkter som innehåller organiska lösningsmedel. Säkerhets- och kemikalieverket beslutar om förbud och föreläggande också om överträdelsen gäller fullgörande av skyldigheter för certifiering av personer och verksamhetsutövare enligt 159–162, 162 a och 163 § eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av dem eller enligt F-gasförordningen, eller iakttagande av beslut om undantag enligt 218 § 2 mom. Finlands miljöcentral beslutar om förbud och förelägganden när överträdelsen gäller efterlevnaden av ozonförordningen eller en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 163 §. Finlands miljöcentral beslutar också om förbud och förelägganden om det gäller efterlevnaden av F-gasförordningen till andra delar än i fråga om certifiering av personer och verksamhetsutövare. Förbud mot användning av en enskild anordning som strider mot bestämmelserna samt föreläggande att fullgöra underhållsskyldighet meddelas dock i enlighet med 189 § av en i 23 § 1 mom. avsedd allmän tillsynsmyndighet. Om det är fråga om sådan verksamhet som inte är tillståndspliktig, anmälningspliktig eller registreringspliktig, meddelas föreläggandet av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. Transport- och kommunikationsverket beslutar om förbud och förelägganden om överträdelsen gäller efterlevnaden av förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Personer och verksamhetsutövare som utför de uppgifter som avses i 159 § 1 mom. i denna lag i fråga om kylvagnar, intermodala containrar, kylcontainrar, eller organiska Rankinecykler

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ska visa sin kompetens enligt denna lag senast den 12 mars 2029.

Personer och verksamhetsutövare som certifierats med stöd av en lag som gällt före ikraftträdandet av denna lag ska förnya sin kompetens i enlighet med denna lag och den statsråds-förordning som utfärdats med stöd av 162 § i den senast den 12 mars 2029.

Det kompetensregister och den offentliga informationstjänst som avses i 164 § i den lag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag ska bringas i överensstämmelse med denna lag inom 18 månader från ikraftträdandet.